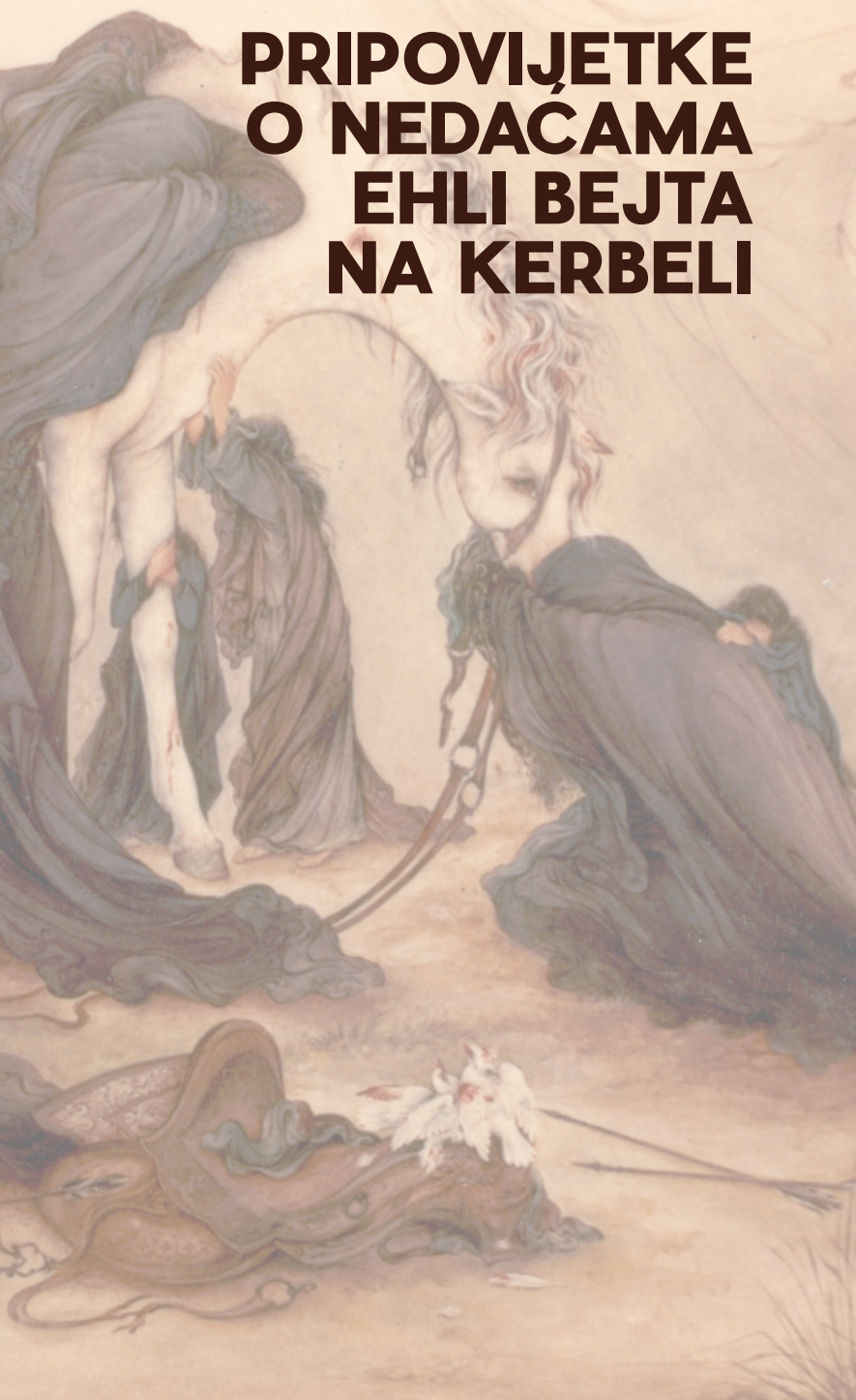

**PRIPOVIJETKE
O NEDAČAMA
EHLI BEJTA
NA KERBELI**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pripovijetke o nedaćama

Ehli bejta na Kerbeli

Tragični događaji pogibije prvaka šehida Imama
Husejna, a.s., unuka Božijeg Poslanika, s.a.v.a.

Prijevod

Mustafa Kamali

Lektor

Zenaida Karavdić

Korektori

Ertan Basarik

Husejn El-Baldavi

Mediha Imamović

Računarska obrada

Narcis Pozderac, TDP Sarajevo

2025.

Pripovijetke o nedaćama Ehli bejta na Kerbeli

Tragični događaji pogibije prvaka šehida Imama
Husejna, a.s., unuka Božijeg Poslanika, s.a.v.a.

Sarajevo, 2025.

O knjizi

U pripremi ove knjižice nastojalo se voditi računa o preciznosti i pažljivosti u navođenju događaja i oslanjanju na povjerljive i poznate izvore kao što su *Tarihut-Taberi*, *El-Iršad*, *Maktelul-Harazmi*, *Menakibu Ibn Šehr Ašub*, *El-Luhuf*, *Ensabul-ešraf*, *El-Kamil fit-tarih*, *Tarihul-Ja'kubi*, *Musirul-ahzan*, *Teslijetul-medžalis*, *Maktelul-Husejn*, a.s., od sejjida Bahrul-uluma, *Maktelul-Husejn*, a.s., od sejjida Mukarrema(...)

Što se tiče hadisa, izvori su pojedinačno navedeni u fusnotama.

Uvod

Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru svjetova. Blagoslov i mir vjerovjesniku milosti i upute Muhammedu Mustafi i njegovoj časnoj porodici, Vođama upute i izvorištima znanja, onima o kojima je Allah Uzvišeni rekao:

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا

Doista, Allah želi da od vas, Porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti.¹

Za nadoknadu Svome vjerovjesniku Muhammedu, s.a.v.a., On nas je u Svojoj Knjizi obavezao na ljubav prema njemu i njegovoj porodici i rekao je: *Reci:*

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ۖ

“Ne tražim od vas nadoknade nikakve osim ljubavi za bližnje...”²

Također je upozorio da će se ummet vratiti na svoje predašnje stanje ako se okrene protiv njega i njegove porodice:

¹ El-Ahzab, 33.

² Eš-Šura, 23.

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ
أَنقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ
شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ

*Muhammed je samo poslanik, i prije njega dosta poslanika minu, pa ako bi on umro ili ubijen bio, zar biste se svojim predašnjim stopama vratili? Onaj ko se vrati nazad, Allahu neće ništa nauditi, a Allah će zahvalne nagraditi.*³

Neka je hvala Allahu, Koji nam je među ummetom pokazao Svoju milost posredstvom lađe spasa, svjetiljke upute, Imama Husejna ibn Alija, a.s., o čijim je odlikama, po mišljenju svih muslimana, Božiji Poslanik, s.a.v.a., rekao: "Husejn je moj, a ja sam njegov. Neka Allah voli onog ko voli Husejna. Husejn je odabrani potomak Božijeg poslanika."⁴

Enes ibn Malik je rekao: "Božijeg su Poslanika, s.a.v.a., upitali: 'Ko ti je najdraži iz tvoje porodice?' i on je rekao: 'Hasan i Husejn.' On bi često govorio Fatimi: 'Pozovi mi moja dva sina, pa bi ih pomirio i privijao uza se.'"⁵

Bera': "Božiji Poslanik, s.a.v.a., je ugledao Hasana i Husejna i rekao: 'Bože, ja ih volim, pa voli ih i Ti.'"⁶

³ Ali Imran, 144.

⁴ Sunenut-Tirmizi, odlike Hasana i Husejna; Sunenu Ibn Madže, poglavlja o odlikama ashaba.

⁵ Sunenut-Tirmizi, odlike Hasana i Husejna.

⁶ Ibid.

Ebu Seid El-Hudri je rekao: “Rekao je Božiji Poslanik, s.a.v.a.: ‘Hasan i Husejn su prvaci mladića u Džennetu.’”⁷

أَعْظَمَ اللَّهُ أَجُورَنَا بِمُصَابِنَا بِالْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَجَعَلَنَا وَ
إِيَّاكُمْ مِنَ الطَّالِبِينَ بِثَارِهِ مَعَ وَلِيِّهِ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ
عَلَيْهِمُ السَّلَامُ

Neka nam Uzvišeni Allah uveća nagradu zbog naše ožalošćenosti zbog Husejna, a.s., i neka nas učini onima koji će tražiti njegovu krv uz Imama Mehdiya, a.s., iz Muhammedove porodice, mir neka je na njega i njih.

Gospodine moj, Božiji Poslaniče, neka Allah uveća tvoju nagradu zbog žalosti za tvojim sinom Husejnom.

Prvače moj, Zapovjedniče vjernika, neka Allah uveća tvoju nagradu zbog žalosti za tvojim sinom Husejnom.

Prvakinjo moja, o Fatima Zehra, neka Allah uveća tvoju nagradu zbog žalosti za tvojim sinom Husejnom.

Prvače moj, vladaru vremena, neka Allah uveća tvoju nagradu zbog žalosti za tvojim djedom Husejnom.

⁷ *Sunenut-Tirmizi*, odlike Hasana i Husejna; *Musned Ahmed*, sv. 2, str. 3, 62 i 82. Također Tirmizija od Huzejfe, Ibn Madže u svom sunenu i Hakim u *El-Mustedreku* od Abdullaha ibn Omera, *Hiljetul-evlija* od Imama Alija, a.s.,(...)

AŠURA — DESETI
DAN MUHAREMA
61. HIDŽRETSKE
GODINE

Na Dan Ašure

Kada je Imam Husejn, a.s., ujutro obavio sabah namaz sa svojim drugovima, ustao je i obratio im se. Počeo je slavljenjem Boga i zahvalom Njemu, a onda je rekao: "Doista, Bog je dozvolio da i vi i ja danas budemo ubijeni, zato budite i strpljivi i borite se!"

Nakon ovih riječi Imam je postrojio redove svoje vojske koja je, prema predajama, brojala sedamdeset i dva konjanika i pješadije. Desno krilo predao je Zuhejru ibn Kajnu, a lijevo Habibu ibn Muzahiru, dok je on s članovima svoje porodice zauzeo sredinu snaga. Zastavu je predao svome bratu Abbasu ibn Aliju. Šatori su bili iza njihovih leđa. On, neka je mir s njim, naredio je da se u rov koji su navečer bili iskopali nabaca drva i granja i da se zapali vatra kad otpočne borba, kako im neprijatelj ne bi mogao prići sa leđa, te da se borba vodi samo s jedne strane.

Omer ibn Sa'd je krenuo prema Husejnu s trideset hiljada vojnika. Svoju je vojsku postrojio tako da je na desno krilo postavio Amra ibn Hadžadža, na lijevo krilo Šimra ibn Zul-Dževšena, za konjanike 'Azreta ibn Kajsa, za pješadiju Šibsa ibn Rib'ija, a zastavu je dao svom slugi Zuvejdu.

Neprijatelj je počeo obilaziti oko logorišta Imama Husejna, a.s., i gledati vatru koja je gorjela u rovu... Šimr je glasno povikao: "O Husejne, požurio si s vatrom prije Dana sudnjeg!" Imam, a.s., je upitao: "Ko je ovaj? Kao da je Šimr ibn Zul-Dževšen?"

Kad su mu potvrdili da je on, Imam, a.s., mu je odgovorio: “Ti si preči da izgoriš u njoj!”

Muslim ibn ‘Avsedže ga je htio gađati strijelom, ali ga je Imam, a.s., spriječio rekavši: “Ne želim da ja započinem bitku protiv njih.”

Kada je Imam, a.s., ugledao mnoštvo neprijateljskih vojnika i vidio naspram sebe veliku i uzburkanu bujicu neprijatelja, podigao je ruke prema nebu i zamolio: “Gospodaru! Ti si mi oslonac u svakoj nedaći i Tebi se nadam u svakoj teškoći. U svemu što mi se desilo, Ti si bio moj oslonac i uzdanica. Koliko je samo tuga koje slamaju srca, čine da stvari izgledaju nerješive, prijatelje potiču da uskrate pomoć, a neprijatelje da budu zloradi, pa sam ih sve donosio Tebi i jadao se pred Tvojim predvorjem, ne uzdajući se ni u kog osim u Tebe, a Ti si mi ih riješio i otklonio. Ti posjeduješ svaku blagodat, Vlasnik si svega dobrog i kruna si svake želje.”

Prvo Imamovo obraćanje na Dan Ašure

Imam je, nakon postrojavanja svojih snaga, zatražio svoga konja, uzjahao ga i odmakao se od šatora. Kad je prišao obmanutom narodu, vojnicima Omera Sa'da, obratio im se glasno i jasno, a većina ga je mogli čuti: "Ljudi! Poslušajte moje riječi i ne žurite u borbu i krvoproliće kako bih ja ispunio svoju obavezu prema vama, a to je da objasnim razlog svog dolaska na ovo mjesto. Ako prihvatite moje razloge, potvrdite moje riječi i budete pravedni prema meni, pronašli ste put sreće i nećete imati razloga da se borite protiv nas, a ako moj razlog ne prihvatite i ne budete pravedni, *Onda s božanstvima vašim odlučite na čemu ste, i potom to ne krijte, meni presudite i ne čekajte!*,⁸ *Moj Gospodar je Allah, Koji Knjigu objavljuje, On štiti one koji su dobri.*"⁹

Kada su žene u šatorima čule ove Imamove riječi, počele su vikati i plakati tako da su se njihovi glasovi vinuli u nebo. Imam, a.s., je poslao svog brata Abbasa i sina Alija Ekbera do njih rekavši im: "Utišajte ih jer, Boga mi, one će trebati još mnogo plakati!"

Zatim se zahvalio Allahu i slavio Ga i blagosiljao vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu, meleke i vjerovjesnike, spominjući ono što se ne može prebrojati; ni prije njega niti poslije njega nije se čuo govornik rječitiji od njega. Zatim reče:

⁸ *Junus*, 71.

⁹ *El-A'raf*, 196.

“Robovi Božiji! Bojte se Boga i čuvajte se Ovoga svijeta, jer da je trebalo da se Ovaj svijet dâ jednom čovjeku ili da jedna osoba zauvijek ostane na njemu, onda bi Božiji poslanici bili ti koji su najdoslojniji toga, a najpreče bi bilo da se udovolji njima. Ali ne! Jer Bog je Ovaj svijet stvorio radi nestanka, tako da su njegove novine stare, blagodatni prolazne, a njegova sreća pretvorit će se u jad i tugu.”

I rekao je: “Ljudi! Bog je Ovaj svijet učinio kućom nestanka i iščeznuća koja mijenja svoje stanovnike i slabi ih. Prevaren je onaj koga zavara i nesretan je onaj ko mu se posveti. Neka vas Ovaj svijet ne prevari, jer vidim vas kako ste upravo pristali na čin koji izaziva srdžbu Božiju i zbog koga vas se Bog Plemeniti odrekao i poslao vam kaznu te vas udaljio od Svoje milosti. Kako je Milostiv naš Bog i kako ste vi loši robovi! Vi ste priznali pokornost Njemu i povjerovali u Njegovog Poslanika, a onda ste navalili da ubijete njegovu porodicu i njegovu djecu. Vama je zavladao šejtan i Allaha velikog vam izbrisao iz sjećanja. Sramota neka vas bude i stid zbog vaših ideja i ciljeva. Mi pripadamo Allahu i Njemu se vraćamo. Oni su poslije vjere otišli u nevjerstvo. *Neka je daleko milost Božija od naroda nasilničkog.*¹⁰”

Omer ibn Sa’d je svojim poslušnicima rekao: “Teško vama! Ubacite se u razgovor s njim, jer je on isti svoj otac; tako mi Allaha, kad bi ovako ostao govoriti još jedan dan, niti bi prestao niti bio nadgovoren...”

¹⁰ *El-Mu’minun*, 41.

Tad je prišao Šimr i obratio mu se: “Husejne! Šta ti to govoriš? Objasni nam da razumijemo!” On se nije osvrnuo na njega.

Zatim je rekao: “Pogledajte moj rod i vidite ko sam ja, a onda se vratite sebi i korite svoje duše. Preispitajte se pa vidite je li vam dozvoljeno da me ubijete i oskrnavite moju svetost? Zar ja nisam sin kćerke vašeg Poslanika? Zar ja nisam sin njegovog nasljednika i sin amidžića vašeg Poslanika? Zar ja nisam dijete prvog vjernika koji je povjerovao u Boga i potvrdio Poslanika i ono što je on donio od svoga Gospodara? Zar Hamza, predvodnik šehida, nije amidža moga oca? Zar Džafer Tajjar, koji leti sa dva krila u džennetu, nije moj amidža? Zar vi niste čuli riječi Poslanika, s.a.v.a., o meni i mome bratu kada je rekao: ‘Ova dvojica su predvodnici mladića u Džennetu’? Ako potvrđujete moje riječi, onda znate da je ovo istina u koju nema ni najmanje sumnje. Jer ja nisam lagao od prvog dana kad smo shvatili da se Bog srdi na lažove i da se šteta od laži vraća onome ko je izgovori. A ako me pobijate, pa još uvijek među muslimanima ima Poslanikovih prijatelja koje možete pitati. Pitajte Džabira ibn Abdullaha Ensarija, Ebu Seida Hudrija, Sehla ibn Sa‘da Sa‘idija, Zejda ibn Erkama i Enesa ibn Malika, oni će vam reći da su čuli ove riječi od Poslanika o meni i mome bratu. Zar ovo nije dovoljno da vas spriječi da prolijete moju krv?”

Onda mu se Šimr ponovo obratio: “Neka propadnem ako razumijem šta govoriš!”

Habib ibn Muzahhir, Imamov odani drug, rekao je tad Šimru: “Tako mi Allaha, ti si u teškoj zabludi

i stranputici i tačno govoriš da ne razumiješ njegove riječi, jer je Bog zapečatio tvoje srce.”

Onda je Imam ovako nastavio sa svojim govorom:

“Ako sumnjate u riječi Poslanika o meni i mom bratu, sumnjate li i u činjenicu da sam ja sin kćerke vašeg Poslanika? Tako mi Allaha, na cijelom svijetu i među vama i svim drugima nema potomka Božijeg Poslanika osim mene. Ja sam sin kćerke vašeg Poslanika. Teško vama! Jesam li ubio nekog od vas da biste me zbog njega ubili? Ili sam upropastio nečiji imetak ili nekoga od vas povrijedio da biste smatrali da me treba kazniti?”

Kada je Husejn ibn Ali izgovorio ove riječi, među vojskom je zavladao potpuni muk, bez ikakve reakcije ili odgovora. Imam se zatim obratio nekolicini poznatih ličnosti Kufe koji su ga pozvali, a koji su bili u redovima Ibn Sa'dove vojske: “O Šibse ibn Rib'i, Hadždžare ibn Ebdžeru, Kajsu ibn Eš'asu i Jezide ibn Harise! Zar mi vi niste napisali pismo u kome ste rekli: ‘Naše je voće sazrelo, a naše drveće ozelenjelo. U Kufi te čeka opremljena vojska tebi na raspolaganju.’” Oni su rekli: “Mi ti nismo napisali takvo pismo.”

Imam Husejn, a.s., je rekao: “Subhanallah! Dakako, tako mi Allaha, da ste napisali!”

Zatim je rekao: “Ljudi, ako me ne želite, onda me pustite da idem na neko sigurno mjesto!”

U tom trenutku Kajs ibn Eš'as je glasno uzviknuo: “Mi ne razumijemo šta ti govoriš! Ti samo pristani na vlast svojih rođaka, jer oni će se prema

tebi odnositi kako ti želiš i neće te od njih snaći nikakva nelagoda!”

Imam Husejn, a.s., je odgovorio: “Ti si jedan od njih; hoćeš li veći dug Beni Hašimu od krvi Muslima ibn ‘Akila? Ne, tako mi Boga! Neću vam dati ruku poniženja, niti ću poput robova pobjeći s ratnog poprišta.” Zatim je proučio: *I ja utočište kod svog Gospodara i vašeg Gospodara tražim da me ne biste kamenovali.*¹¹ *Ja utočište tražim kod svoga Gospodara i vašeg Gospodara od svakog osionog čovjeka koji ne vjeruje u Dan polaganja računa.*¹²

Nakon toga je natjerao svog konja da klekne i naredio Ukbetu ibn Sem‘anu da ga zaveže.

Neprijateljski vojnici krenuli su prema logorištu Imama, a.s. Među njima je bio Abdullah ibn Hauze Et-Temimi koji je vikao: “Je li Husejn među vama?” Niko mu nije odgovorio, a on je tri puta ponovio pitanje.

Napokon mu je neko od Imamovih drugova rekao: “Evo Husejna, šta hoćeš od njega?” On je rekao: “Husejne, raduj se džehennemskoj vatri!”

Imam Husejn, a.s., mu je odgovorio: “Slagao si; ja idem kod Gospodara Koji prašta, Milostivog, Dostojnog pokornosti, Primatelja zagovora. Ko si ti?”

On reče: “Ja sam sin Hauze (posjed).”

Imam, a.s., je podigao ruke prema nebu, tako da mu se ugledala bjelina ispod pazuha, i zamolio: “Bože, odvući ga Vatri!”

¹¹ *Ed-Duhan*, 20.

¹² *Gafir*, 27.

Ibn Hauze se rasrdio zbog toga i udarcem potjerao svog konja, koji je poskočio u mjestu pa je ovaj počeo padati. Međutim, noga mu se zaglavila u uzengiju i konj je preplašen počeo bježati udarajući ga na sve strane sve dok nije stigao do kanala u kojem je bila zapaljena vatra i baš u njega je upalo Ibn Hauzevo tijelo, tako da ga je i prije ahiretske vatre stigla kazna.

Mesruk ibn Vail El-Hadremi je pričao: “Ja sam bio zauzeo mjesto u prvom redu konjanika koji su došli u borbu kako bih prije došao do Husejnovе glave i da postignem neki položaj kod Ibn Zijada, ali kada sam svojim očima vidio šta se desilo s Ibn Hauzom, shvatio sam da ova porodica ima kod Gospodara posebnu svetost i položaj. Zato sam se sklonio i odlučio da se ne borim protiv njih kako ne bih bio kažnjen Vatrom.”

Govor Zuhejra ibn Kajna, r.a.

Zuhejr ibn Kajn je izašao prema njima na konju bujnoga repa, potpuno naoružan, i počeo im se obraćati: “O Kufljani, čuvajte se Božije kazne. Zbilja, svaki musliman je dužan savjetovati svog brata muslimana. Mi smo još braća u jednoj vjeri sve dok sablja među nama ne sudi. Vi ste dostojni našeg savjeta, a ako se isuče sablja, među nama se prekidaju veze i mi ćemo biti jedan, a vi drugi narod. Doista, Allah nas je stavio na kušnju u vezi s potomstvom Svoga vjerovjesnika Muhammeda da bi se vidjelo kako ćemo i mi i vi postupati; mi vas pozivamo da ih podržavate i ostavite Jezida i

otpadnika Ubejdullaha ibn Zijada, jer nećete dobiti od njih dvojice ništa doli sva zla njihove vladavine.”

Oni su ga na to počeli vrijeđati, slaviti Ubejdullaha ibn Zijada i moliti dobro za njega, a onda su mu rekli: “Tako nam Allaha, nećemo odustati sve dok ne ubijemo tvog poglavara i one s njim, ili, ako se predaju, dok i njega i njih ne pošaljemo svom emiru Ubejdullahu ibn Zijadu.”

Zuhejr im je rekao: “Božiji robovi, zbilja je preče Fatiminoj, a.s., djeci ukazati ljubav i pomoć nego Sumejinoj, pa ako ih nećete podržati, onda tražim za vas utočište kod Allaha da ih ne ubijete.”

Prenosilac pripovijeda: Šimr je odapeo strijele prema njemu i rekao mu: “Šuti, neka Allah umukne tvoj glas, umorio si nas dugim govorom!” Zuhejr mu je rekao: “Ne obraćam se tebi(...) Tako mi Allaha, ne bih rekao da iz Božije Knjige znaš dva ajeta, pa obraduj se sramom na Danu sudnjem i patnjom bolnom.”

Šimr mu je rekao: “Doista, Allah će tebe i tvog poglavara u ovom času ubiti.” Zuhejr je odgovorio: “Smrcu me plašite? Tako mi Allaha, smrt s njim mi je draža od vječnog života s vama.”

Zatim se Zuhejr okrenuo narodu i glasno rekao: “Božiji robovi, neka vas ne odvрати od vaše vjere ovaj okrutni zlobnik i slični njemu; tako mi Allaha, Muhammedov, s.a.v.a., zagovor kod Njega neće postići oni koji su prolili krv njegovih potomaka i porodice, i koji su ubili one koji su im pomogli i branili njihov čast.” Tada ga je neki čovjek pozvao: “Ebu Abdullah (Imam Husejn) ti kaže: ‘Vrati se jer, tako mi Boga, ako je vjernik iz Faraonove porodice

savjetovao svoj narod i uložio silan napor u to, doista si i ti ove dovoljno savjetovao i upozorio, ali tvoj savjet i upozorenje nemaju koristi.”

Drugi govor Imama Husejna, a.s.

Zatim je Imam Husejn, a.s., uzjahao svog konja i izašao pred ljude. Tražio je da šute, ali oni su i dalje pravili buku i galamu sve dok im nije rekao: “Teško vama! Zašto ne slušate da biste čuli moje riječi kojima vas pozivam ka sreći? Ko god mi se pokorava, našao je put, a ko god mi se usprotivi, propao je. Svi se vi protivite mojoj naredbi i odbijate poslušati moje riječi, jer su vam stomaci napunjeni zabranjenom (haram) hranom, a srca zapečaćena. Teško vama! Zar nećete ušutjeti? I ne želite poslušati?”

Kada je Imam, s.a., ovo izgovorio, vojnici Omera Sa'da počeli su prigovarati jedan drugom što ne ušute i onda su se stali podsticati da saslušaju Imamove riječi.

Zatim je zahvalio Allahu i slavio Ga, blagosiljao vjerovjesnika Muhammeda, njegovu porodicu, meleke i Vjerovjesnika, spominjući ono što se ne može prebrojiti; ni prije njega niti poslije njega nije se čuo govornik rječitiji od njega. Onda je rekao: “O ljudi! Neka vas je sram i stid! Kada ste nas s velikim ushićenjem pozvali u pomoć, a mi smo vam se brzo odazvali, vi ste mačeve, koje ste obećali s nama podići, isukali protiv nas, te vatru, koju smo mi potpalili protiv našeg i vašeg neprijatelja, rasplamsali protiv mene, pa ste postali vojska svojih neprijatelja protiv vlastitih prijatelja i ruke svojih neprijatelja

protiv vlastitih, a da taj neprijatelj nije načinio nijedan pravedan korak u vašu korist, niti vam dao nadu u dobro, osim u zabranama (haramu) Ovoga svijeta koje vam je dao i ponižavajućem i ništavnom životu koji ste okusili, iako nas niste vidjeli da smo posrnuli ili čuli od nas neumjestan stav! Pa ako nas niste željeli, zašto, neka vas je sram, zašto ste nas napustili dok su sablje bile u koricama, srca mirna i stavovi još neučvršćeni? Ali vi ste sa svih strana, kao skakavci, prvo pohrlili prema nama i kao leptiri se spuštali sa svih strana, a potom to pogazili. Lica vam se zacrnjela, jer ste vi poniženje ummeta i dno onih najpokvarenijih, poricatelji Knjige, skrivatelji riječi, sline šejtanove, banda grešnika, koja zatire sunnet, ubija potomke Poslanika i uništava potomstvo Poslanikovih nasljednika, uzima razvratnika u srodstvo i uznemirava vjernike. Vi niste ništa do lakrdijaši koji ismijavaju i obezvrjeđuju Kur'an. *Oni koji Kur'an dijele na dijelove,*¹³ *ogavno li je ono što sami sebi pripravljaју pa, protiv sebe Allahovu srdžbu izazovu, i u patnji dovijeka ostanu,*¹⁴ vi sinu Harba i njegovim sljedbenicima pomažete, a nas ostavljate.

Da, tako mi Boga, nevjera je vaš stari običaj, na kojem su utemeljeni vaši korijeni, vaša ga je loza naslijedila, vaša su srca učvršćena u njemu, prsa su vam njime prikrivena. Pa postadoste nečasni plod, koji zapinje u grlu namučenog vrtlara, a spreman je zalogaj uzurpatoru. Prokletstvo Božije neka je na

¹³ *El-Hidžr*, 91.

¹⁴ *El-Maida*, 80.

kršitelje sporazuma, koji ga krše nakon što su ga utvrdili i istrajavali na njemu, a Boga ste uzeli kao svjedoka svog sporazuma. Tako mi Boga, upravo vi ste ti. Znajte da me je vanbračno rođeni sin vanbračno rođenog stavio između dva izbora, mača i poniženja, a od nas poniženje daleko bilo. Bog, Njegov Poslanik i vjernici zaziru od toga da mi prihvatimo poniženje. Časna i čista naručja (naših majki), ponos i plemenitost duša (naših očeva) ne odobravaju da poniznosti pred ološem damo prednost nad pogibijom plemenitih. Znajte da sam razjasnio situaciju i upozorio. Znajte da ću s ovom grupom prijatelja, uprkos neznatnosti njihovog broja, a mnoštva neprijatelja i izdaje pomagača, ići dalje u borbu.”

Zatim je svoj govor nastavio recitovanjem stihoa Ferveta ibn Mesika El-Muradija:

“Porazimo li neprijatelja – i prije smo,
izgubimo li rat – poraženi nismo.
Zluradim reci da budu svjesni:
što mi smo sreli i oni će sresti.”

Zatim je rekao: “Znajte, tako mi Boga, nakon ove bitke uživat ćete u ispunjenju svojih želja onoliko dugo koliko je potrebno da jahač uzjaše na svoga konja, a onda će vas mlin događaja zavrtjeti i izbezumiti kao vrtilo mlinski kamen. To je zavjet koji mi je moj otac Ali prenio od moga djeda, Poslanika Božijeg, s.a.v.a., *onda s božanstvima vašim odlučite na čemu ste, i potom to ne krijte, meni presudite i*

ne čekajte!,¹⁵ Ja se oslanjam na Allaha, i moga i vašeg Gospodara! I nema nijednog žića a da nije On uzeo sudbinu njegovu, Gospodar je moj, zbilja, na Ispravnome putu.¹⁶”

Zatim je Imam, a.s., podigao ruke prema nebu i rekao: “Bože moj! Uskrati im kišne kapi i pošalji im godine teške kao Jusufove i za vladara im dovedi dječaka iz Sekifa da ih napoji peharom gorčine, poniženja i sramote, jer su nas porekli i izdali, a Ti si naš Gospodar, na Tebe smo se oslonili, Tebi smo se obratili i Tebi ćemo se vratiti.”

Imam Husejn, a.s., je onda pozvao Omera ibn Sa’da, komandanta neprijateljske vojske, a on isprva nije želio doći. Kada je ipak došao, rekao mu je: “O Omere, misliš li da će te vanbračno rođeni sin vanbračno rođenog (Ibn Zijad), zato što ćeš mene ubiti, postaviti kao namjesnika područja Rejja i Džordžana?

Tako mi Allaha, nikad to nećeš okusiti. To je već dato obećanje. Uradi ono što želiš, zbilja, poslije mene se nikad nećeš obradovati ni Ovom niti Onom svijetu. Kao da vidim tvoju glavu nabijenu na trsku postavljenu u Kufi, djeca je gađaju i uzela su je kao metu.” Omer ibn Sa’d se naljutio čuvši ove riječi, okrenuo lice od Imama i pozvao svoje pristalice: “Šta čekate? Svi napadajte, jer, doista, to je samo jedan zalogaj!”

¹⁵ *Junus*, 71.

¹⁶ *Hud*, 56.

Stav Hurra Er-Rijahija

Kada je Hurr ibn Jezid Er-Rijahi vidio da su ljudi odlučili da se bore protiv Imama Husejna, a.s., upitao je Omera ibn Sa'da: "Zar hoćeš s ovim čovjekom započeti rat?" Omer mu je odgovorio: "Da, tako mi Allaha, i to rat čiji će najmanji ishod biti padanje glava i kidanje ruku."¹⁷ Hurr ga je onda opet upitao: "Zar nijedna osobina koju je naveo nije bila razlog da odustanete?" Omer je ostao pri svome: "Tako mi Boga, da se ja pitam, ne bih ovako s njim postupao, ali zapovjednik to nije prihvatio."

Hurr ga je napustio i stao pored drugih ljudi. S njim je bio čovjek iz njegovog plemena po imenu Kurreh ibn Kajs. Upitao ga je: "O Kurreh, jesi li danas napojio konja?" Kad mu je odgovorio da nije, upitao ga je: "Zar ga nećeš napojiti?" Kurreh je poslije o tome pričao: "Mislio sam da se Hurr želi udaljiti s poprišta borbe, da ne bude svjedokom rata, ali ne želi da ja vidim njegovo udaljavanje, pa sam mu zato odgovorio: 'Nisam ga napojio, evo sad idem.'" Hurr se nakon toga počeo malo pomalo približavati Imamu Husejnu. Muhadžir ibn Avs ga je upitao: "Hoćeš li napasti?" Hurr mu ništa nije rekao. Bilo ga je obuzelo stanje slično groznici.

Muhadžir nije odustajao: "Hurree, činiš se sumnjivim. Tako mi Boga, nikada te nisam vidio takvog. Da me neko pitao ko je najhrabriji čovjek u Kufi, ne bih pokazao ni na kog osim na tebe. Šta bi s tobom?" Hurr je napokon uzvratio: "Tako mi Boga,

¹⁷ *El-Bidajetu ven-nihaje*, sv. 8, str. 180; *Taberi*, sv. 5, str. 428; *El-Kamil*, sv. 4, str. 65; *El-Luhuf*, str. 102.

samoga sebe vidim kako biram između Dženneta i Džehennema i, Boga mi, ništa neću odabrati mimo Dženneta, čak i da budem iskomadan i u vatri sagoren.”

Zatim je potjerao svoga konja i s rukama na glavi otišao prema imamu Husejnu govoreći: “Bože, Tebi se obraćam, primi moje pokajanje. Doista sam zastrašio srca Tvojih prijatelja i djece kćeri Tvog Vjerovjesnika.”

Kada mu se približio, rekao mu je: “Neka me Allah učini žrtvom za tebe, sine Božijeg Poslanika... ja sam upravo onaj koji ti je zatvorio put povratka, pratio te na putu i zadržao te ovdje. Kunem se Bogom, osim Kojeg drugog boga nema, nikada nisam ni pomislio da će ovi ljudi odbiti sve vaše prijedloge i da će do ovoga doći. Ja sam u sebi govorio: nije problem da ih poslušam u nekim stvarima i da dozvolim da oni primijete da im ja odbijam poslušnost, a oni će na kraju prihvatiti Husejnov prijedlog. Tako mi Boga, da sam i pomislio da će ovako postupati prema vama, ne bih se tako ponašao. Sada, uz pokajanje koje upućujem Gospodaru zbog postupaka koje sam učinio, dolazim tebi i spreman sam svojom dušom pomagati te dok ne poginem uz tebe.

Je li ova moja tevba prihvaćena?”

Imam mu je odgovorio: “Da, Bog će prihvatiti tvoju tevbu i oprostiti će ti... Sidi!” Hurr mu je odgovorio: “Bolje je da budem tvoj konjanik nego pješadinac. Jedno vrijeme ću se s njima boriti na svom konju, a moj će kraj biti kad padnem s njega.” Imam

Husejn, a.s., mu je rekao: “Uradi ono što si naumio, neka ti se Allah smiluje.”

Tad je Hurr otišao prema svojim poznanicima i saborcima i rekao: “O narode Kufe! Neka su vam majke ožalošćene i uplakane što ste ga pozvali, uhvatili za grlo i opkolili sa svih strana, spriječivši ga da ode u prostrane Božije gradove kako bi našao sigurnost za sebe i svoju porodicu, pa je sad postao zarobljenik u vašim rukama, ne može sebi ni korist priuštiti niti štetu otkloniti. Uskratili ste njemu, ženama, kćerkama i prijateljima vodu Eufrata koju slobodno piju Jevreji i kršćani i koju prljaju pustinjski psi i svinje. Pogledajte kako ih je žeđ prikovala za zemlju! Kako ste samo loši Muhammedovi sljedbenici u odnosu prema njegovoj porodici. Bog vas ne napojio na dan velike žeđi ako se ovog časa ne pokajete i ne predomislite.”

Skupina pješadinaca napala je na njega strijelama, pa se on povlačio sve dok nije stao ispred Imama Husejna, a.s.

Pogibija Imamovih drugova

Omer ibn Sa'd je sa svojom vojskom krenuo prema Imamu. Nategnuo je strijelu i odapeo je prema Imamu Husejnu uzviknuvši: "Posvjedočite kod zapovjednika da sam ja bio prva osoba koja je ispalila strijelu." Tada su ljudi počeli odapinjati strijele koje su padale poput kiše. Nije ostao niko od Imamovih drugova a da tada nije bio pogođen.

Onda je i Imam svojim prijateljima rekao: "Ustanite, neka vam se Allah smiluje, prema smrti koja je neizbježna – ove su strijele glasnici smrti koje vam ovi ljudi šalju."

Njegovi su drugovi zajedno napali na neprijatelja i borili su se neko vrijeme, a kada se prašina slegla, na zemlji ih je ostalo pedeset ubijenih.

Nakon što je veliki broj Imamovih drugova ubijen u ovom napadu, počeli su izlaziti po jedan ili dva čovjeka i uz dozvolu Imama borili su se sve dok nisu bili ubijeni. Iz neprijateljske vojske u boj su izašli Jesar, Zijadov sluga, i Salim, sluga Ubejdullaha ibn Zijada, i zatražili su protivnika za borbu. Na to su Habib ibn Muzahir i Burejr ibn Hudejr skočili i izrazili spremnost. Imam je od njih zatražio da sjednu. Abdullah ibn Umejr El-Kelbi je zatim ustao sa svog mjesta i tražio dozvolu od Imama da ide u boj. Imam, a.s., ga je pogledao i rekao: "Smatram da će on ubiti svakog protivnika."

On je izašao protiv njih dvojice i borio se sve dok nije ubio obojicu. Kad je došao do Imama Husejna, a.s., njegova supruga Umm Veheb uzela je stub

šatora, prišla mu i rekla: "Neka su mi otac i majka žrtve za tebe, bori se ispred časnih – Muhammedovih, s.a.v.a., potomaka." On ju je htio vratiti kod žena, ali ga je ona uhvatila za odjeću i rekla: "Neću te ostaviti sve dok ne umrem uz tebe."

Tada ju je Imam Husejn, a.s., pozvao: "Neka vas Allah od porodice vašeg Poslanika najbolje nagradi. Vрати se, neka ti se Bog smiluje, žene nisu dužne da se bore" i ona se vratila.

Kada je prokleti Šimr sa skupinom svojih podanika napao lijevo krilo Imamovih drugova, oni su hrabro pružili otpor i time objelodanili svoju slabost. Abdullah ibn Umejr se borio, poubijao mnoge i ranio, bijući žestoku bitku sve dok mu nisu odsjekli desnu ruku i nogu, kada je i postao šehid. U drugoj se predaji kaže da je takav zarobljen i odveden Omeru ibn Sa'du, koji ga je ubio.

Izašao je i Veheb ibn Abdullah, koji je pokazao veliku hrabrost i odlično se borio. S njim su na Kerbeli bile njegova majka i supruga. Majka mu je govorila: "Ustani, sine, i pomози sinu kćerke Božijeg Poslanika, s.a.v.a." On je rekao: "Uradit ću to, majko, i, ako Bog da, neću u tome popustiti."

Zatim je izašao i borio se sve dok nije pobio skupinu neprijatelja, a onda se vratio svojoj majci i supruzi i upitao: "Majko, jesi li zadovoljna?" Majka mu je odgovorila: "Neću biti zadovoljna sve dok ne budeš ubijen pred Husejnom, a.s."

Njegova je supruga rekla: "Tako ti Allaha, nemoj me ražalostiti svojom smrću."

Njegova je majka uzvratila: "Sine moj, nemoj je slušati, vrati se i bori pred sinom kćerke Božijeg

Poslanika, s.a.v.a., postići ćeš zagovor njegovog dje-da na Danu sudnjem.”

Krenuo je u boj i nastavio se boriti sve dok mu nisu odsjekli obje ruke. Tada je njegova supruga po-digla stub šatora i došla do njega govoreći: “Neka su mi otac i majka žrtve za tebe, bori se pred časnim – Muhammedovom, s.a.v.a., porodicom.”

Veheb ju je upitao: “Maloprije si me sprečavala, a sad si sama došla da se boriš?”

Ona je odgovorila: “Vehebe, nemoj me koriti, zbilja, Husejnovu zapomaganje slomilo mi je srce.” Upitao ju je: “Šta si to čula?” i odgovorila mu je: “Vidjela sam ga kako sjedi na ulazu šatora i viče: ‘Ah, koliko malo ima pomagača!’”

Veheb se rasplakao i rekao joj: “Vrati se kod žena, neka ti se Allah smiluje.” Ona je odbila. Veheb je glasno povikao: “Moj gospodine, Ebu Abdullah, vrati je u šator.” Imam, a.s., ju je poveo, a ona je poslušala.

Kada je poginuo Veheb, r.a., njegova supruga je otišla do njega i sjela pored njegove glave. Obrisala je krv i prašinu s njegove glave i govorila: “Neka ti je prijatan Džennet. Molim Allaha, Koji je tebe op-skrbio Džennetom, da me pridruži tebi.”

Tada je Šimr naredio svom slugi, Rustemu: “Udari je štapom po glavi” i on ju je udario tako jako da joj je smrskao glavu i odmah je pala mrtva. Ona je bila prva žena koja je poginula na strani Imama Husejna, a.s.

Kada je Amr ibn Hadžadž sa svojim vojnicima napao desno krilo Imamovih drugova, oni su pruži-li čvrst otpor, kleknuvši na koljena i pruživši koplja.

Konjanici nisu smjeli prići i, kada su se povlačili, branitelji su ih gađali strijelama, jedne ubivši, a druge ranivši.

Nakon što je nahuškao narod na borbu, Amr ibn Hadžadž je ponovo napao iz pravca Eufrata. U ovoj borbi Muslim ibn 'Avsedže, Imamov drug, hrabro se borio i izdržao sve teškoće i iskušenja sve dok nije pao na zemlju, još uvijek živ. Imam Husejn, a.s., je došao do njega, a s njim je bio Habib ibn Muzahir, pa mu je rekao: "Neka ti se Allah smiluje, Muslime" i proučio: *Pa ih ima koji su poginuli, a i onih koji to očekuju, i nimalo se promijenili nisu.*¹⁸ Habib mu se primakao i rekao: "Teška mi je tvoja smrt, Muslime, obraduj se Džennetom." Muslim je slabašnim glasom odgovorio: "Neka te Allah obraduje dobrom." Habib mu na to reče: "Da ne znam da ću ti se brzo pridružiti, volio bih da mi ostaviš svoju oporuku."

Muslim je rekao: "Poručujem ti samo ovo" ukazujući na Imama Husejna, a.s., "da pogineš ispred njega!" Habib mu je uzvratio: "Tako mi Gospodara Ka'be, to ću i učiniti i tebe ću obradovati" i utom mu se duša rastade od tijela.

Kada su ostali Imamovi drugovi vidjeli koliko ih je ubijeno, počeli su po dvojica, trojica ili četverica tražiti dozvolu od Imama, a.s., da brane njega i njegovu porodicu, a svaki je štitio drugog od neprijateljskih spletki.

Još dva mladića iz Džabirove porodice, Sejf ibn El-Haris i Malik ibn Abd, koji su bili amidžići i s majčine strane braća, sa suzama u očima došli su do

¹⁸ *El-Ahzab*, 23.

Imama Husejna. Imam ih je upitao: “Bratići moji, zašto plaćete? Tako mi Boga, vidim da ćete već za jedan sat biti radosni.” Odgovorili su: “Neka Allah učini naše duše žrtvom za tebe. Ne, tako nam Boga, ne plaćemo zbog sebe. Plaćemo zbog tebe jer vidimo da te neprijatelj opkolio, a mi te ne možemo braniti i otjerati ga.” Imam Husejn je rekao: “Neka vam Allah podari najbolju nagradu bogobojažnih što se ovako brinete za nas i svojim me životima podržavate.”

Zatim su njih dvojica stala ispred Imama Husejna, a.s., i žestoko se borila sve dok nisu poginuli na istom mjestu.

Dva mladića iz plemena Beni Gifar, Abdullah i Abdurrahman, sinovi ‘Azreh, došli su do Imama Husejna i zatražili dozvolu: “Vidimo da se neprijatelj jako približio. Želimo da im ne dozvolimo da se više primaknu, da te branimo i da budemo ubijeni pred tobom.” Imam Husejn im je ljubazno odgovorio: “Dobro došli. Dođite bliže, dragi moji.” Onda su prišli Imamu i počeli su se boriti braneći ga sve dok nisu poginuli.

Ebu Ša’sa El-Kindi (Jezid ibn Zijad ibn Muhasir) bio je u vojsci Omera ibn Sa’da. Nakon što je čuo Imamove riječi na dan Ašure i kad je uvidio da od Omera ibn Sa’da nema nikakvog odgovora, prešao je na Imamovu stranu. Pošto je bio vješt strijelac, kleknuo je ispred Imama i počeo gađati strijelama. Od stotinu strijela koje je ispalio, samo je pet promašilo. Imam bi svaki put kada bi on ispalio strijelu, proučio dovu: “Bože, učini ga postojanim u gađanju i učini da Džennet bude njegova nagrada.” Zatim

je napao na neprijatelja, borio se, ubio devetericu i onda postao šehid.

Šimr ibn Zil-Dževšen je pojurio prema šatorima, zabio svoju sablju u šator Imama Husejna i povikao: “Donesite vatru da zapalimo ove šatore i one koji su unutra!” Žene su uplašene istrčale. Imam Husejn je uzviknuo: “Šimr ibn Zil-Dževšen, zar želiš zapaliti moju kuću i moju porodicu? Neka te Allah sprži vatrom!”

Tada je došao Šibs ibn Rib’i i rekao mu: “Je li to tvoja vrlina, da uznemiravaš žene? Nisam čuo riječi ružnijih od tvojih niti stav ogavniji od tvog!”

Šimr se postidio i krenuo se povući, ali ga je Zuhejr ibn Kajn s desetericom svojih drugova napao, i njega i njegovu skupinu, i otjerao ih od šatora. Ubijen je Ebu ‘Azre Ed-Dababi, jedan od Šimrovih podanika. Od vojske Omera ibn Sa’da ginulo je po deseterica njih ili više, ali im se to nije vidjelo jer su bili brojni, dok bi se, kad bi poginuo jedan ili dva Imamova druga, to odmah primijetilo zbog njihovog neznatnog broja.

Kada je Amr ibn Hadžadž, zapovjednik desnog krila neprijateljske vojske, vidio hrabrost i požrtvovanost svakog od Imamovog prijatelja, viknuo je na Ibn Zijadove vojnike: “Teško vama, glupani, znate li s kim ratujete? Uistinu, vi se borite s najodabranijim ratnicima grada. To su ljudi poput klinova zabitih u zemlju, ratnici koji su se predali smrti. Niko ne izlazi u boj protiv njih a da ga oni ne ubiju, iako ih je malo. Tako mi Boga, kada bi samo kamenje bacali na njih, svi bi pomrli.” Omer ibn Sa’d također je rekao: “U pravu si, to je ispravna odluka. Pošalji

nekog da ljudima govori da niko ne treba pojedinačno izlaziti u boj protiv njih jer, kad bi tako izlazili, oni bi vas sve pobili.”

Imamovi su se drugovi borili žestoko. Njihovi konjanici počeli su napadati. Na bilo koju stranu kufskih konjanika da su napali, razbijali bi ih.

Podne namaz

Borba između dvije strane do podne je postala žestoka. Kad je Ebu Sumame Es-Sa‘idi primijetio da je sunce prešlo na drugu polovinu neba, prišao je Imamu Husejnu i rekao: “Ebu Abdullah, neka mi je duša žrtva za tebe, vidim da su ti se približili. Tako mi Boga, ti nećeš biti ubijen prije nego što ja pred tvojim očima budem ubijen i kosa i brada mi budu obojene sopstvenom krvlju. Jako bih volio da idem u susret svom Gospodaru obavljenog namaza čije vrijeme upravo sada nastupa.” Imam Husejn je pogledao prema nebu i rekao: “Podsjetio si na namaz. Neka te Allah učini onim koji svjesno obavlja ju namaz. Da, vrijeme je namazu.” Onda je rekao: “Recite im da nas malo puste dok obavimo namaz.”

To su i uradili.

Husajn ibn Numejr Et-Temimi je odgovorio: “Vaš namaz neće biti primljen kod Boga.” Habib ibn Muzahir ga je na to napao: “Namaz Poslanikove porodice nije primljen, a tvoj jestel? Magarčino!” Husajn ibn Numejr je nasrnuo na njih, a Habib je istupio i jednim mu udarcem oborio konja. I on je pao, ali su njegovi pritrčali i spasili ga.

Habib ibn Muzahir, jedan od velikana prijatelja imama Husejna, koji je imao više od sedamdeset i pet godina, izašao je u boj i vodio tešku borbu te ubio veliki broj neprijatelja. Dok se on borio, napao ga je Bedil ibn Surejm. Habib ga je udario sabljom po glavi i ubio ga. Napao ga je drugi čovjek iz plemena Temima i zabio mu koplje pa je on pao na zemlju. Pokušao je da ustane, ali Husajn ibn Numejr ga je udario sabljom po glavi pa je pao licem na zemlju utopljen u krvi. Onaj čovjek iz plemena Beni Temim mu je prišao i odsjekao mu glavu. Šehadet Habiba ibn Muzahira Imamu je teško pao i mnogo je učio ajet *istirdža* (priznanje povratka).¹⁹ S dubokim žaljenjem je rekao: “Za sebe i za one koji podržavaju moje prijatelje očekujem nadoknadu kod Allaha.”

Kada je poginuo Habib, Hurr ibn Jezid Rijahi počeo se boriti pa je uz Zuhejra ibn Kajna napao neprijatelja vodeći žestoke borbe. Kad god je jedan od njih dvojice bio opkoljen, drugi bi mu doletio u pomoć. Tako je to trajalo neko vrijeme, sve dok ga jedna grupa neprijateljskih pješaka nije napala i oborila. U tom trenutku nekoliko Imamovih prijatelja je krenulo u napad i izvukli su polumrtvo Hurrovo tijelo te ga spustili ispred Imama Husejna, a.s.

Imam mu je počeo brisati lice govoreći: “Ti si Hurr (Slobodan), kako ti je tvoja majka i nadjenula ime. Ti si slobodan na Ovom svijetu. Ti slobodan i na Ahiretu.”

¹⁹ *Inna lillahi ve inna ilejhi radži'un. El-Bekare*, 156.

“Strpljiv dok se koplja prepletahu,
Hurr slobodni, ponos Beni Rijahu,
žrtvova svoju dušu kad koplje ga probi,
podržavši Husejna, slobodu on dobi.”

Potom je Imam, a.s., Zuhejru ibn Kajnu i Sa‘idu ibn Abdullahu rekao: “Stanite ispred mene kako bih obavio podne namaz.”

Njih su dvojica uz polovinu Imamovih preostalih drugova stali ispred njega pa je Imam, a.s., predvodio namaz drugoj polovini. Kako god bi strijela doletjela prema Imamu s desne ili lijeve strane, Sa‘id bi se primicao braneći ga svojim tijelom. Tako je u svoja prsa i grlo primao strijele sve dok sav izranjavan nije pao na zemlju. Govorio je: “Bože, prokuni ih prokletstvom Ada i Semuda. Bože, prenesi Svom Vjerovjesniku selam od mene i obavijesti ga o bolu kojeg sam pretrpio, jer doista, ovim sam želio postići Tvoju nagradu u pomaganju potomstva Tvoga Vjerovjesnika, s.a.v.a.” Zatim se okrenuo Imamu Husejnu, a.s., koji je upravo bio završio s namazom, i upitao ga: “Jesam li bio odan, sine Božijeg Poslanika?”

Imam, a.s., mu je odgovorio: “Jesi, ti ćeš biti ispred mene u Džennetu.” I Sa‘id je domalo preselio na Ahiret. Našli su u njegovom tijelu trinaest strijela, pored rana od sablji i kopalja.

Drugi napad

Imam Husejn, a.s., se okrenuo preostalim prijateljima koji su brojali trenutke do svog šehadeta

i žrtvovanja i obratio im se: “O vi plemeniti! Pred vama su otvorena vrata Dženneta u kojem rijeke teku, čije je drveće zeleno i voće svježje. Poslanik Božiji i šehidi na Putu Božijem očekuju vaš dolazak i njime jedni druge raduju. Dakle, na vama je da podržite Božiju vjeru, Njegovog Poslanika i branite Poslanikovu porodicu.”

Žene iz kuće vjerovjesništva i kćerke hazreti Zehre izašle su iz šatora i zavapile: “O muslimani, o vjernici, branite čast Poslanika, s.a.v.a., i vašeg Imama od licemjera kako biste skupa s nama postigli blizinu našeg djeda Božijeg Poslanika, s.a.v.a.” Tada su Imamovi drugovi zaplakali i rekli: “Naše su duše pred vašim dušama, naša je krv pred vašom krvi i žrtvovat ćemo se za vas. Tako nam Allaha, neće do vas stići nikakva nevolja dok u nama krv kola ijednom venom.” Potom je izašao Zuhejr ibn Kajn, stavio ruku na Imamovo rame i zatražio dozvolu:

“Hej uputitelju upućeni, pred noge ti se ko žrtva sterem,

Jer djeda tvoga, Vjerovjesnika, jedva čekam da sretnem,

I Hasana i Alija Murtedu

I hrabrog mladića krilatog

I Božijeg lava, šehida živog.”

Imam Husejn, a.s., mu reče: “I ja ću ih susresti na tvom tragu.”

Zuhejr se borio i napravio veliki masakar među neprijateljima. Na kraju su ga dvojica savladali i

ubili. Imam Husejn, a.s., je došao do njegovog tijela i izgovorio: "Neka te Allah primi Sebi, o Zuhejre, i prokune tvoje ubice... prokletstvom onih koji su izobličeni u majmune i svinje."

Zatim je Abis ibn Ebu Šubejb Eš-Šakiri prišao Imamu Husejnu i rekao: "O Ebu Abdullah, tako mi Boga, na zemlji ni izdaleka ni izbliza niko mi nije draži i miliji od tebe. Da sam mogao udaljiti smrt od tebe nečim dražim od duše i krvi, to bih i uradio. Mir neka je na tebe, Ebu Abdullah. Allaha uzimam za svjedoka da sam ja na tvom ispravnom putu i ispravnom putu tvoga oca..." pa je sa sabljom u ruci krenuo prema neprijatelju i viknuo: "Ima li ijedan da mi se nasamo suprotstavi?", ali su svi uzimali pred njim, a onda je jedan od njih vrisnuo: "O ljudi, ovo je lav nad lavovima, najhrabriji čovjek, sin Ebi Šubejbov. Neka niko ne izlazi u borbu s njim!" Omer ibn Sa'd je odmah naredio da ga gađaju i kamenje sa svih strana sručilo se na njega. Kada je to vidio, on je skinuo svoj štit i oklop, bacio ga na zemlju, krenuo prema tim ljudima i porazio ih. Naposljetku, opkolili su ga sa svih strana i ubili. Rabi' ibn Temim, neprijateljski vojnik, prepričao je to ovako: "Vidio sam veliki broj ratnika kako vuku, svako na svoju stranu, njegovu glavu i svaki od njih govori da ga je on ubio. Tako su, svađajući se, došli do Omera ibn Sa'da. On je svađu ovako okončao: 'Nemojte se svađati. Tako mi Boga, njega nije ubio jedan čovjek!'"

Nafi' ibn Hilal El-Džemeli (u nekim predajama je El-Bedželi), jedan od prijatelja Imama Husejna, gađao je neprijatelje strijelama. Kad mu je ponestalo

strijela, uzeo je sablju i počeo se boriti. Tako se hrabro borio da mu niko nije smio prići. Neprijateljski komandanti su vikali da niko ne smije sam istupiti u borbu s njim. Na kraju su mu uspjeli odsjeći ruke i zarobiti ga. Šimr i njegovi podanici su ga odveli Omeru ibn Sa'du, a Nafi' je govorio: "Hvala Bogu Koji je učinio da naša smrt bude posredstvom ruku najodvratnijih stvorova Njegovih."

Potom je u boj izašao Enes ibn El-Hars El-Kahili. Bio je starac, jedan od Poslanikovih ashaba, koji je bio s Poslanikom, s.a.v.a., slušao njegove govore i učestovao na Bedru i Hunejnu. Tražio je od Imama Husejna, a.s., dozvolu. Kada ga je Imam Husejn vidio kako je izašao pasa povezanog svojim turbanom, s nekom maramom na glavi koja je prekrivala čak i njegove duge, guste obrve, zaplakao je i rekao: "Neka te Allah nagradi, starče!" On je u borbi ubio određeni broj neprijatelja pa postao šehid.

Majka Amra ibn Džunadea El-Ensarija prišla je svom sinu, koji još nije bio punoljetan, a otac mu je poginuo u prvom valu napada, stavila na njega ratni štit i rekla:

"Sine, izađi i bori se pred sinom Božijeg Poslanika, s.a.v.a." Dječak je izašao i zatražio dozvolu od Imama, a.s., ali on mu je nije dao, rekavši: "Otac ovog dječaka poginuo je u prvom napadu, a možda ni njegova majka ne želi da on ide u borbu." Kad je čuo Imamove riječi, taj požrtvovani dječak je rekao: "Doista mi je majka naredila da idem u borbu." Kada je Imam to čuo, dopustio mu je da ide pa je krenuo i stao pred redove neprijatelja recitujući ove borbene stihove:

“Zna li iko sve vrline Husejna, mog zapovjednika,
što radost je srca radosnih vijesti donosioca,
Poslanika,

koji opominje? Ali i Fatima otac su mu i majka –
na bijelom svijetu ima li ravnoga mu junaka?

Pojava mu liči u po dana suncu

A izgled u njegovoj punini mjesecu!”

U borbi s neprijateljem brzo je poginuo. Odsjekli
su mu glavu i bacili je prema šatorima. Majka je po-
digla sinovljevu glavu i, dok je brisala zemlju, praši-
nu i krv s nje govorila je:

“Radosti srca moga, iz očiju si mi sjao,
sine moj dragi, lijepi, stotinu puta bravo.

Odgojih te, sine moj silni, i odgoj mi plodove dao;
za se i za me šehadet već si mlad postigao.

Ali zbog rastanka s tobom nemam više ni daha,
lomite srca, mladići, tako mi Allaha!”

Potom se vratila u šator i uzela stub šatora pa je
recitujući ove stihove napala na neprijatelja:

“Ovako slabašna, stara, nemoćna i mršava,
Fatiminu djecu branit ću dokle sam god ja živa.”

Nakon što je udarila dvojicu, po zapovijesti
Imama vratila se prema šatorima.

Imam Husejn, a.s., je imao slugu turskog po-
rijekla, po imenu Sulejman. I on je zatražio do-
zvolu za borbu. Imam, a.s., mu je dao odobrenje.
Napao je neprijatelje, pobio je mnoge od njih, ali

je na kraju pao na zemlju i počeo zapomagati dozivajući Imama Husejna, a.s. On mu je došao i zagrlio ga. Kad je otvorio oči i vidio Imama, osmjehnuo se i počeo ponosno govoriti: “Ko je kao ja, da sin Božijeg Poslanika stavi svoj obraz na moj?” Domalo, predao je dušu u Imamovom, a.s., naručju.

U to vrijeme došao je Hanzale ibn Es'ad Eš-Šebami. Stao je pred Imama Husejna, braneći ga od strijela, kopalja i sablji svojim licem i grlom i počeo citirati časne ajete: *O narode moj, bojim se da i vas ne stigne ono što je stiglo narode koji su se protiv poslanika bili urotili, kao što je to bilo s Nuhovim narodom i Adom i Semudom i onima poslije njih, a Allah nije nepravedan prema robovima Svojim. O, narode moj, plašim se šta će biti s vama na Dan kada budete jedni druge dozivali, na Dan kada budete uzmičući bježali, kada vas od Allaha neće moći niko odbraniti, a onoga koga Allah u zabludi ostavi, toga niko neće uputiti.*²⁰ “O ljudi, odustanite od ubijanja Husejna jer izazivate žestoku kaznu. A sigurno neće uspjeti onaj koji laži iznosi.”²¹

Imam mu je odgovorio: “O sine Es'adov, neka je Božija milost na tebe. Oni su zaslužili kaznu kad su odbili prihvatiti istinu u koju si ih pozvao i digli se da vrijeđaju tebe i tvoje drugove. Kako ne bi bili kažnjeni, kad su već poubijali tvoju čestitu braću?” Hanzale je upitao: “Istinu si rekao, neka mi je duša žrtva za tebe. Ti si upućeniji i dostojniji od mene. Dozvoljavaš li da i ja krenem prema Drugom

²⁰ *El-Mu'min*, 30–33.

²¹ *Ta-Ha*, 61.

svijetu i da se pridružim svojoj braći?“, a Imam mu je odgovorio: “Idi prema svijetu koji jeste bolji od Ovog i onoga što je u njemu. Idi ka svijetu koji nema kraja.” Onda se Hanzale ovim riječima poselamio s Husejnom: “Neka je selam na tebe, sine Božijeg Poslanika, i na tvoju porodicu. Neka i nas i vas Svevišnji Allah udruži u Džennetu.” Imam je rekao samo: “Amin, amin.” Hanzale je zatim ponovio selam na njega i njegovu porodicu i proučio salavate, otišao naprijed, borio se junački te pretrpio strašne muke sve dok nije pao kao šehid.

Imamovi drugovi nastavili su žuriti ka pogibiji pred njim; jedan za drugim dolazili su do Imama i govorili: “Mir tebi, sine Božijeg Poslanika”, a on im je ogovarao: “Mir i tebi, i mi dolazimo za tobom” i učio je: *Pa ih ima koji su poginuli, a i onih koji to očekuju, i nimalo se promijenili nisu*²² sve dok svi nisu poginuli.

²² *El-Ahzab*, 23.

Pogibija porodice Imama Husejna, a.s.

Nakon što su prijatelji Imama Husejna, a.s., postali šehidi, stigao je red i na članove njegove porodice, a to su djeca Imama Alija, a.s., Džafera Tajjara, 'Akila te djeca Imama Hasana i Imama Husejna, a.s. Oni su se okupili, međusobno se oprostili i učvrstili volju za susret sa smrću žestokom borbom i prkosnom dušom.

Pogibija Alija Ekbera

Prvi koji je iz Imamove porodice izašao u boj bio je Ali Ekber, a.s. Kada je naumio krenuti, došao je do Imama Husejna, a.s., da traži dozvolu. On ga je pogledao kao da je izgubio nadu u njegov život, suze su mu ispunile oči, pa je podigao ruke prema nebu zamolivši: "Bože, budi svjedok protiv njih da im dolazi mladić koji je po vanjskom izgledu, ponašanju i govoru među ljudima najbližiji Tvome Poslaniku Muhammedu, s.a.v.a. Kada bismo poželjeli da gledamo u lice Tvog Poslanika, gledali bismo u njegovo lice. Bože, uzmi svoje blagodati od njih. Njih međusobno razdvoji i uništi, učini da se podijele i da imaju različita opredjeljenja, učini da vladari nikada ne budu zadovoljni njima. Oni su nas pozvali i obećali da će nam pomagati. Potom su se pokazali neprijateljima i krenuli u rat protiv nas." Zatim se okrenuo Omeru ibn Sa'du: "Šta je tebi? Bog ti uništio porod, oduzeo berićet i postavio čovjeka koji će te u postelji zaklati, isto kao što si ti presjekao moj porod i nisi poštovao moj odnos s Poslanikom

Božijim!” Potom je glasno proučio ovaj ajet: *Allah je odabrao Adema, i Nuha, i Ibrahimovu porodicu, i Imranovu porodicu nad ostalim svijetom – sve porod jedan do drugog – a Allah sve čuje i sve zna.*²³

Kada je htio krenuti u boj, njegov rastanak s gospođama Ehli bejta teško im je pao pa su ga okružile i obgrlile govoreći: “Smiluj se našoj otuđenosti, nemamo snage za rastanak s tobom.” On nije obraćao pažnju na to i krenuo je prema neprijatelju. Napao je poput ljutitog lava govoreći:

“Ja sam Husejnov Ali, Husejna sina Alija,
preči smo Vjerovjesniku, svjedok mi kuća Božija!
Allaha mi, nad nama pokvarenjak nikada neće
vladati!

Sve dok se u ruci ne slomi, kopljem ću vas ja
udarati.

Udarat ću vas sabljom, braneći oca svoga,
Udarcima mladića hašimijskog alevijskoga!”

Neprestano je napadao na desno krilo, a potom na lijevo, pa po sredini neprijatelja, sve dok ih nije pobio toliko da su vrištali zbog broja ubijenih.

Kada mu je žeđ postala neizdrživa, Ali Ekber se vratio ocu i upitao ga: “Oče dragi, žeđ me je oborila s nogu, a težina željeza prikovala za zemlju. Imaš li gutljaj vode kako bih njime povratio snagu da se borim protiv neprijatelja?” Imam mu je rekao: “Bori se još malo, vrlo brzo ćeš se susresti sa svojim djedom, Božijim Poslanikom, s.a.v.a., pa ćeš biti

²³ *Ali Imran*, 33 i 34.

napojen prijatnom vodom iz posude koju će ti dati tvoj djed, Poslanik Božiji, tako da više nikada nećeš ožednjeti.”

Ali se onda vratio u borbu. Na koju god bi se stranu okrenuo, pred njim su uvijek iznova bježali. Ubio je veliki broj neprijatelja. Čovjek pod imenom Murreh ibn Munkiz El-Abdi se zakleo: “Griješ svih Arapa neka budu na meni ako ne ražalostim njegovog oca!” U jednom od ovih napada, Murre ibn Munkiz ga je držao na oku i napravio mu zasjedu: dok je Ali Ekber sabljom slijedio neprijateljske vojnike, on je prošao pored njega i kopljem mu zadao težak udarac u leđa i jedan udarac sabljom po glavi te mu rasporio glavu. Čim su to vidjeli, i ostali neprijatelji su odmah sabljama nasrnuli na njega. On se sagnuo i prigrlio vrat svog konja kako bi se provukao između njih, međutim, konj se jako uplašio i odnio ga pravo u ruke neprijateljima. Vojnici su sa svih strana sabljama navalili na njega i udarili po njegovom tijelu tako da je on pao na zemlju vičući: “Tebi, o Ebu Abdullah, od mene neka je selam! Evo sada me moj djed, Poslanik Božiji, tako napojio onom vodom iz posude da više nikada neću ožednjeti. Tebi poručuje da požuriš jer je i za tebe ostavio posudu s vodom...”

Zatim je jako zajecao i predao dušu.

Imam Husejn, a.s., je počeo duboko uzdisati i glasno vikati: “Ah, sine moj!” Tad su žene počele zapomagati, pa ih je Imam, a.s., smirio i rekao: “Pred sobom imate još mnogo plača.” Napao je na neprijatelja i rastjerao ih, a onda je brzo došao do svog sina govoreći: “Sine Ali, sine Ali.” Kada je stigao do

njega, bacio se na njega i uzeo mu glavu u naručje, počeo brisati krv i prašinu s njegovog lica, pa ga zagrlio stavljajući svoj obraz na njegov govoreći: “Sine moj, neka Bog ubije narod koji je tebe ubio! Kako su se usudili i kako su od Boga smjeli oskrnaviti svetost Poslanikovu? Poslije tebe, neka je nesrećan ovaj svijet! A ti si se smirio od nevolje i teškoće Ovog svijeta, otišao si ka radosti i miru, otac ti je ostao i tako brzo će ti se on pridružiti.” Oči su mu bile utopljene u suzama.

Imam, a.s., je rekao mladima iz Beni Hašima: “Podignite tijelo svoga brata.” Alijevo su tijelo stavili u šator ispred kojeg su se borili. Zejneb, a.s., je brzo izašla, a za njom žene i djeca. Povikala je: “Ah, moj dragi, ah, sine mog brata” i spustila se na njegovo tijelo. Imam, a.s., je na njen plač također zaplakao pa rekao: “Mi smo Allahovi i Njemu se vraćamo...” Ustao je, uzeo je za ruke i vratio je u šator.

Pogibija porodice ‘Akila

Nakon šhadeta Alija Ekbera, Abdullah, sin Muslima ibn Akila, koji je još bio dječak, čija je majka bila Rukajja, kćerka Zapovjednika vjernih, recitujući ove stihove napao je neprijatelja:

“Danas ću susresti Muslima, a on je otac moj,
i one što život daše u vjeri Poslanikovoju.”

Recitujući ove stihove tri puta je napao i svaki put ubio po nekog neprijateljskog vojnika. Jedan od vojnika, koji se zvao Jezid ibn Rukad, odapeo je

strijelu prema njemu. Abdullah je podigao ruku da zaštiti svoje čelo, a strijela ga je pogodila u tu ruku i ona je ostala tako prikovana za čelo. On je govorio: “Bože, doista, ovi su nas našli malobrojnim i smatrali nas poniženim, ubij ih onako kako su oni nas ubili.” Dok je on bio u takvom stanju, neki čovjek ga je napao, zabio koplje u njegovo srce i ubio ga. Onda je nekoliko Hašemijskih mladića iz Ebu Talibove porodice, sinovi Abdullaha ibn Džafera, Muhammed, Avn i Muhammed ibn Muslim, zajedno napalo neprijatelja. Neprijatelji su ih okružili i opkolili. Kada je imam Husejn vidio šta ih je zadesilo, obratio im se: “Amidžići moji, porodico moja, izdržite pred smrću i budite strpljivi! Tako mi Allaha, nakon dana današnjeg nećete vidjeti poniženje.”

Oni su se onda počeli žestoko boriti. Pao je Avn ibn Abdullah ibn Džafer, čija majka je hazreti Zejneb, s.a., i brat mu Muhammed, čija je majka hazreti Zejneb, a.s. Neki su rekli da mu je majka El-Havsa. Pali su i Abdurrahman ibn ‘Akil, njegov brat Džafer ibn ‘Akil, Muhammed ibn Muslim ibn ‘Akil, Muhammed ibn Ali, a.s., Abdullah El-Ekber ibn ‘Akil, a posljednji je bio Muhammed ibn Ebu Jusuf ibn ‘Akil.

Djeca Imama Hasana, a.s.

Članovi porodice Ebu Taliba i dalje su se takmičili u odlasku na boj dok nije stigao red na djecu Imama Hasana. Stariji, Abdullah ibn Hasan, čija je majka Remle, također je otišao na bojno polje i borio se sve dok nije poginuo. Poslije njega izašao je

njegov brat, Kasim ibn Hasan. I njegova majka je Remle. Kasim je još uvijek bio mali i nije bio punoljetan. Došao je do svog amidže Imama Husejna tražeći dozvolu za borbu. Kada ga je Imam ugledao, nije mogao izdržati pa je prišao i primio ga u zagrljaj te zajedno s njim, grleći ga, gorko zaplakao. Kasim je zatražio dozvolu za polazak u rat, ali Imam nije prihvatio njegov zahtjev i nije mu dopustio. Na to je Kasim počeo moliti i plakati, poljubio je amidžine ruke, bacio mu se pred noge i poljubio ih. Ustrajavao je, sve dok njegov amidža nije popustio i dopustio mu polazak. On je pješke izašao u boj recitujući:

“Ako me ne poznajete, ja Hasanov sam sin,
unuk odabranog i povjerljivog Vjerovjesnika.
Ovaj je Husejn među ljudima poput zarobljenika,
O Bože, blagodati kiše vječno uskrati im.”

Junački se borio i ubio nekoliko neprijatelja. Dok se borio, prekinula mu se sveza s lijeve sandale. Stao je da zaveže sandalu, ne obraćajući pažnju na neprijatelje oko sebe. Amr ibn Sa'd ibn Nufejl El-Ezdi je rekao: “Tako mi Boga, napast ću ga” i nije se vratio dok mu nije zadao udarac sabljom po glavi i rasporio je. Kasim je pao na lice i povikao: “O amidža!” Imam Husejn brzo je došao do njega, ubio njegovog ubicu, a onda stao pored Kasimove glave, a on je trljao nogama o zemlju, pa je Imam rekao:

“Teško je, Boga mi, tvome amidži što ga ti zoveš, a on ti se ne može odazvati, ili ti se odaziva, a ne može ti pomoći, ili ti pomaže, a tebi to ne koristi.

Neka je prokletstvo na narod koji te ubi. Ovo je dan čije žrtve su mnoge, a podržavatelji neznatni.” Potom je Imam Husejn, a.s., podigao Kasimovo tijelo, stavio njegova prsa na svoja dok su mu se noge vukle po zemlji i odnio ga unutar šatora u kojem su bila tijela šehida te ga položio pored tijela svoga sina Alija Ekbera.

Abbasova braća

Kada je hazreti Abbas ibn Ali, a.s., vidio mnoštvo šehida iz svoje porodice, ugledao je svoju braću po ocu i majci, Abdullaha, Osmana i Džafera, čija je majka bila Ummul-Benin, a otac im je bio Zapovjednik vjernika Ali, a.s., pa im je rekao: “Naprijed, sinovi moje majke, da vidim kako pokazujete dobrostivost radi Allaha i Njegovog Poslanika, jer vi nemate djece.”

Oni su se ispred Abbasa borili trpeći kušnju i nevolje sve dok svi nisu postali šehidi.

Pogibija hazreti Abbasa, a.s.

Nakon pogibije svoje braće, porodice i drugova, hazreti Ebul-Fadl Abbas, a.s., više nije mogao izdržati pa je došao do svog brata Husejna, a.s., i zatražio dozvolu za boj. Imam, a.s., mu je rekao: “Brate, ti si nosilac mog bajraka, ako ti odeš, moja će se voj-ska razići.”

Abbas je rekao: “Brate, teško mi je u prsi-ma... želim se osvetiti ovim licemjerima...” Imam Husejn, a.s., mu je rekao: “Onda potraži malo vode za ovu djecu.”

Abbas je otišao do neprijateljske vojske, savjetovao ih i upozorio na Božiju srdžbu te tražio od njih malo vode za djecu.

Šimr mu je ovako odgovorio: “Ebu Turabov sine, kad bi sva zemljina površina bila voda, a ona pod našom kontrolom, ne bismo vas napojili nijednom kapi vode, osim ako prihvatite prisegu za Jezida.” Abbas se vratio bratu i obavijestio ga o onom što su rekli. Tada je čuo djecu, a među njima je bila mala Sukejna, kćerka Husejna, a.s., kako vape: “Žedni smo, žedni...”

On to nije mogao podnijeti pa je uzjahao svog konja, uzeo sablju i mješinu i krenuo prema Eufratu. Zadruženi za čuvanje Eufrata odmah su ga okružili i gađali strijelama, ali on nije obraćao pažnju na njih i nije se plašio njihovog mnoštva. Probio je njihov obruč ubivši ih nekoliko i zagazio u Eufrat. Tada je šakom zahvatio vode i približio je usnama da popije, ali se sjetio žeđi svog brata Husejna, a.s., njegove porodice i djece i odmah prosuo vodu govoreći:

“O moja dušo, ti nakon Husejna šta si?
Kad njega više ne bude, dao Bog, ti se ugasi.
Eno ga tamo kako se, jadan, sa smrću bori,
a tebi pamet pomutili hladne vode izvori!
Allaha mi, ovo djelo nije po mojoj vjeri,
niti po Božijem istinoljubivom povjereniku mjeri.”

Napunio je mješinu vodom, uzjahao konja i brzo krenuo prema šatorima. Neprijatelji su mu zapriječili put, a on ih je počeo napadati sabljom sve

dok nije pobio velik broj vojnika i tako uspio proći. Tada je rekao:

“Ja ne plašim se smrti kad začujem njen glas.
Tražim na bojnopolju i među sabljama spas.
Duša mi žrtva unuku Poslanikovom – ja sam
Abbas,
napojit ću sve u šatoru, ne bojim se smrti danas.”

Na putu kojim se vraćao, Zejd ibn Verka' sakriven iza drveta hurme napravio mu je zasjedu, a pomogao mu je Hakim ibn Tufejl. Kad je Abbas naišao, Zejd je izašao, silno zamahnuo sabljom i udario ga po desnoj ruci. Abbas je brzo uzeo sablju u lijevu ruku i napao ga recitujući sljedeće stihove:

“Allaha mi dragog, odsijecite desnicu iz ramena moga,
al' silno ću braniti vjeru i Imama voljenog svoga,
tog sina Poslanika islama čistog i sigurnoga.”

I nastavio se boriti dok ga nije obuzela slabost. U tom trenutku istrčao je Hakim ibn Tufejl, koji je dotad bio sakriven iza stabla hurme, i udario sabljom po Abbasovoj lijevoj ruci. Ponovo su se začuli ratni stihovi:

“Ne strepi, dušo, od nevjernika,
već primi muštuluk Milosnika,
u društvu plemenitog Odabranika.
Žalim okrutno ljevicu moju strže,
Bože, nek ih plami vatre Tvoje prže!”

On je još više žurio da dostavi vodu šatorima. Kada je Omer ibn Sa'd primijetio koliko Abbas pazi na mješinu, zauriao je: "Teško vama, gađajte mješinu, tako mi Allaha, ako se Husejn napije ove vode, sve do jednog će vas pobiti!"

Tada su strijele kao kiša počele padati po njemu. Jedna ga je pogodila u prsa, druga u jedno oko i na njega više nije vidio. Krv mu je s glave, slijevajući se, prekrila i drugo oko tako da ni na njega više nije mogao gledati. Jedna je strijela pogodila mješinu i voda je iscurila. Neki prokletnik ga je kopljem udario po glavi i razbio je, i on je pao na zemlju vičući: "Neka je tebi selam, o Ebu Abdullah. Neka ti Allah uveća nagradu, moj prvače, o Ebu Abdullah!"

Kad konjanik pada s konja, on se dočekuje na ruke, ali ako su mu obje ruke odsječene, a strijele zabijene u prsa, kako će tada pasti na zemlju!

Imam Husejn, a.s., je žurno došao, rastjerao neprijatelje oko njega, ubivši ih nekoliko dok mu se nije približio. Kad ga je zatekao odsječenih ruku, smrskane glave, slijepoga na jedno oko i punog rana, podigao mu je glavu, stavio je u naručje i počeo brisati krv i prašinu. Plačući je govorio: "Sad mi je kičma slomljena, nikakvo rješenje mi nije preostalo, a neprijatelj se raduje mojoj nesreći."

Zatim se nageo, zagrlio ga i počeo ljubiti po licu, grlu i prsima, a Abbasova časna duša odletjela je dok mu je glava bila u naručju brata Husejna, a.s.

Imam, a.s., je ostavio tijelo brata na mjestu gdje je ubijen i nije ga odnio u šator, gdje je nosio ostale šehide iz svoje porodice i drugove.

Vratio se šatorima(...) tad mu je došla Sukejna i pitala ga za amidžu, i on ju je obavijestio o njegovoj pogibiji. Kad je hazreti Zejneb to čula, počela je naricati: "Ah brate, ah Abbase, avaj, izgubljeni smo poslije tebe."

Pogibija Imama Husejna, a.s.

Kada je Abbas, a.s., poginuo, Imam Husejn, a.s., je malo razgledao. Kad je vidio da nema nikoga ko bi ga podržao, sad kad njegovi rođaci i drugovi leže poklani poput kurbana, kad se čuje vapaj udovica i vrisak djece, tada je glasno povikao: “Ima li iko da brani čast Božijeg Poslanika? Ima li ijednog vjernika koji se Allaha boji u vezi s nama? Ima li pomagača koji se nada Bogu u pomaganju nama?”

Tada su žene i djeca glasno počeli vrištati i zapomagati.

Rastanak

Kada je Imam Husejn, a.s., odlučio da ide u susret smrti, došao je i stao na ulaz šatora u kojem su bile žene i opraštajući se s gospođama kuće poslanstva pozvao ih: “O Zejneb, Umm Kulsum, Fatima, Sukejna, neka vam je selam i mir.”

Sukejna je uz plač upitala: “Oče, jesi li se predao smrti?”

Imam, a.s., je rekao: “Kako da se ne preda smrti onaj ko nema nikakvog pomagača?”

Ona reče: “Vrati nas u grad našeg djeda, Božijeg Poslanika!”

Imam, a.s., uzvрати: “Nikada, da su sadžu²⁴ ostavili na miru, ona bi u svom gnijezdu spavala.”

²⁴ Vrsta ptice koja živi u suhim područjima Afrike i Azije.

Sukejna je tada počela glasno plakati. Imam, a.s., ju je uzeo u naručje i obrisao njene suze svojim rukavom. Mnogo ju je volio. Recitovao joj je:

“O znaj, Sukejna draga, brzo me neće biti,
sačuvaj suze za tada, jer mnogo ćeš ih proliti.
Srce mi ne prži suzom;
dok duša u tijelu je mom,
najpreča ti ćeš biti
onom kog će oplakivati.”

Pogibija dojenčeta Abdullaha

Došao je pred šatore i rekao: “Donesite mi Alija, moje malo dojenče, da se i s njim poselamim” i donijeli su mu ga. Uzeo ga je u naručje i poljubio u lice. Zborio je sa sobom: “Neka je prokletstvo Božije na ovaj narod, kada je onaj koji se tuži na njih tvoj djed.”

U nekim predajama stoji da ga je Imam, a.s., odnio do neprijateljske vojske i rekao:

“Ljudi, ubili ste moje sljedbenike i moje rođake, a ostalo je ovo dijete koje gori od žeđi, napojte ga gutljajem vode.”

Ali je još bio u očevom naručju kada se strijela, koju je odapeo Harmala ibn Kahil El-Esedi, zabila u njegov vrat i prekinula ga. Imam ga je pogledao i ne vjerujući šta se desilo, samo napunio ruku krvlju svoga dojenčeta i bacio prema nebu.

Preneseno je od Imama Bakira, a.s., da je rekao: “Ni kap od krvi nije se vratila na zemlju.”

U zijaretu prenesenom od Imama Mehdija, a.s., *Zijaretun-nahijetil-mukaddese*, stoji: “Selam Abdullahu ibn Husejnu, dojenčetu, pogođenom strijelom, utopljenom u krvi, čija se krv digla u nebo, zaklanom u očevom naručju...”

Potom je Imam Husejn, a.s., rekao: “Ova mi je nedaća lahka, jer Bog vidi. Bože, neka Ti ovo ne bude lakše od ubistva Salihove deve. Bože, ako si nam uskratio Svoju pomoć, onda nam je sačuvaj za bolju nagradu kod Tebe i Sam se osveti ovim tlačiteljima.”

Potom je njegovo malehno tijelo spustio pored ostalih šehida iz svoje porodice, a njima poručio da budu mirni i oprostio se s njima.

Krenuo je prema neprijatelju mašući sabljom, odlučan za šehadet. Tražio je protivnika za boj i ubio svakog ko je izašao u boj sve dok ih nije ubio dosta. Zatim je napao desno krilo neprijatelja recitujući:

“Prije neg pristanem na sramotu, radije ja ću umrijeti,

mada sramotu na Ovom svijetu od Pakla je lakše trpjeti.”

Potom je napao lijevo krilo recitujući:

“Husejn sin Alija ja sam,
kunem se: kukavica nisam.

Čast svoga oca ja štitim
da put Vjerovjesnika nastavim.”

Neko od prisutnih na poprištu je rekao: "Tako mi Boga, nikada nisam vidio čovjeka slomljenih krila kao što je on, kome su pobijena sva djeca, članovi porodice i prijatelji, da je hrabriji, da vlada sobom i da je u ratu neustrašiviji od Husejna. Tako mi Boga, niti prije niti poslije njega nisam vidio nikoga sličnog, da su vojnici s desne i lijeve strane, iz straha, poput koza kada ih napadnu vukovi, bježali na sve strane."

Imam, a.s., ih je napadao, a bilo ih je oko trideset hiljada, oni su se poput skakavaca raštrkavali na sve strane i niko ne bi ostajao na svom mjestu, a on bi se opet vraćao na centar i govorio: "Nema moći ni sile osim u Allaha Uzvišenog i Velikog" dok ih nije pobio veoma puno. Tada je Omer ibn Sa'd povikao: "Teško vama, znate li s kim ratujete? On je sin Alija ibn Ebu Taliba, napadajte ga sa svih strana."

Šimr je pozvao konjanike da se rasporede iza pješadije, naredio strijelcima da ga gađaju i oni su odmah počeli.

Šimr i jedna skupina su došli i ispriječili se između Imama, a.s., i njegovog šatora i porodice. Imam, a.s., je povikao: "O sljedbenici Ebu Sufjanove porodice, ako nemate vjere i ne bojite se Dana obračuna, onda barem u životu budite slobodni ljudi i, ako se smatrate Arapima, mislite na svoje porodice i sačuvajte svoje ljudsko dostojanstvo!" Šimr ga je upitao: "Šta to govoriš, Fatimin sine?", a Imam mu je odgovorio: "Ja ratujem protiv vas i vi ratujete protiv mene, a ove žene nisu ništa krive. Dok sam ja živ, ne napadajte moju porodicu i spriječite napade ovih otpadnika." Šimr se složio i pozvao je vojnike:

“Ne dirajte njegov harem i napad usmjerite na njega. Života mi, on je častan protivnik.”

Ljudi su krenuli na njega i borba je postala teška. Imam, a.s., ih je počeo napadati, a oni njega. Žeđ mu se povećala. Kad je potjerao konja prema Eufratu, oni su ga napali i udaljili ga. Drugi se put približio Eufratu i pogodio ga je Husajn ibn Numejr strijelom koja se zaustavila u njegovim časnim ustima. On je svoju krv prikupio iz usta pa je bacio prema nebu govoreći: “Bože, želim se Tebi. Uništi, Bože, jednog po jednog, zbog onoga što oni čine sa sinom kćerke Tvog Poslanika. Ne ostavi nikog od njih na zemlji.”

Drugi oproštaj s porodicom

Zatim se Imam Husejn, a.s., vratio do šatora i ponovo poselamio s porodicom te im naredio da budu strpljivi: “Spremite se za teškoće i nedaće i znajte da vam je Bog zaštitnik i čuvar. On će vas sačuvati od zla vaših neprijatelja i učinit će vam kraj dobrim, a neprijatelje će kazniti na različite načine. Naspram ovih nedaća, vama će darovati razne blagodati i časti. Nemojte puštati jezike da se žale i ne izrecite ono što će vam umanjiti vrijednost.”

Omer ibn Sa’d je vikao svojoj vojsci: “Teško vama, napadajte ga dok je zauzet sobom i svojom porodicom, tako mi Allaha, ako se oslobodi, nećete razlikovati desnog od lijevog.”

Pa su napali na njega gađajući ga strijelama. Mnoge su pogađale i šatore, a jedna je probila odjeću jedne od žena, koje su se prepale, završtale i ušle u šator te gledale Imama, a.s., kako će reagirati.

On ih je napao kao bijesni lav. Nije stigao ni do kog, a da ga nije udario sabljom ili oborio kopljem, a strijele su mu dolazile sa svih strana i primao ih je svojim prsima i grlom govoreći: “O zli narode, koliko li ste loše postupili prema Muhammedu, s.a.v.a., u vezi s njegovom porodicom. Tako mi Boga, poslije mene nećete ubiti nijednog roba Božijeg, a da se uplašite zbog njegovog ubistva, nego će vam to biti lahko kad mene ubijete. Kunem se Bogom, ja se nadam da će mi Bog ukazati veliku čast posredstvom šehadeta. Potom će vam se zbog mene osvetiti odakle ne možete ni zamisliti.”

Čovjek pod imenom Husajn ibn Malik ga je upitao: “Čime će nam se osvetiti zbog tebe, Fatimin sine?”

Imam Husejn, a.s., je rekao: “Ubacit će bijes među vas i prolit će vašu krv, a potom će vam spustiti bolnu patnju.”

Imam, a.s., se vratio na svoje središnje mjesto i mnogo učio: *Nema moći ni sile osim u Allaha Uzvišenog i Velikog.*

Ebu Hutuf El-Džu'fi ga je pogodio strijelom u čelo, pa ju je izvukao, a krv je počela teći po časnom licu. Govorio je: “Bože, doista, Ti vidiš dokle su me doveli ovi Tvoji grešni robovi. Bože, sve ih do jednog prebroji, sve ih pobij, ne ostavi nikog od njih na Zemlji i nemoj im nikad oprostiti.”

I dalje se borio, sve dok nije zadobio mnogo rana... i kada je oslabio od borbe, zastao je da se malo odmori, a dok je stajao, pogodio ga je kamen u čelo i krv mu je potekla po licu. Primakao je ruku da krajem košulje obriše krv s lica, kada

mu se strijela s tri oštrice zabila u grudi i probila ih do leđa. Teško šapućući, u tom trenutku prozborio je: “*Bismillah ve billah ve ala milleti resulillah*. (S imenom Allahovim, uz Allahovu pomoć i u vjeri Allahovog Poslanika predajem dušu.)”

Podigao je glavu prema nebu i rekao: “Bože, Ti znaš da oni žele ubiti jedinog čovjeka na Zemlji koji je sin kćerke Vjerovjesnika” i pokušao iščupati strijelu iz leđa, i uspio je... ali je krv počela vriti kao iz žlijeba.

U drugom predanju stoji: stavljao je ruku ispod rane i, kad se napunila krvlju, on ju je bacao u nebo govoreći: “Lahko mi je ono što mi se desi, zato što je pred Božijim ‘očima’...” Ni kap te krvi nije se vratila na zemlju. Drugi put je uzeo svoje krvi pa se potrao po glavi i licu i rekao: “Ovakav ću biti sve dok ne susretnem Allaha i svog djeda, Božijeg Poslanika. Obojen svojom krvlju, reći ću: ‘Djede, ubili su me ti i ti.’”

Kada je bio pun rana, čovjek pod imenom Salih ibn Veheb zabio mu je koplje u pas, pa je pao s konja na desni obraz izgovarajući: “*Bismillah ve billah ve ala milleti resulillah*.”

Stigao je Malik ibn Nesr El-Kindi i, takav kakav je bio, udario ga je sabljom po glavi i kaciga mu se napunila krvlju...

Pogibija Abdullaha ibn Hasana, a.s.

Malo su se zadržali i opet došli do Imama Husejna, a.s., te ga opkolili, a on je bio na zemlji i nije mogao ustati. Mališan Abdullah ibn Hasan,

a.s., koji je imao jedanaest godina, ugledao je svog amidžu opkoljenog neprijateljima pa je krenuo prema njemu. Imam, a.s., je pozvao sestru Zejneb: "Zaustavi ga, sestro." Zejneb je došla do njega i htjela ga je vratiti, ali on se oteo iz njenih ruku i odbio vratiti se: "Ne, tako mi Allaha, neću se razdvojiti od svog amidže" pa je došao i stao pored njega. Bahr ibn Ka'b je zamahnuo sabljom da udari Husejna, a maloljetni Abdullah mu je rekao: "O sine nevaljale žene, hoćeš li da mi ubiješ amidžu!?" Bahr ibn Ka'b ipak je zamahnuo sabljom, a Abdullah je svojom rukom spriječio udarac i u trenu je njegova ruka visila samo na koži.²⁵ Vrisnuo je: "Amidža!", a Husejn ga je zagrlio i rekao: "Bratiću moj, strpi se malo i smatraj ovo dobrim, jer će tebe Bog odvesti kod tvojih predaka, kod Poslanika, Alija, Hamze, Džafera i tvoga oca Hasana, mir Božiji sa svima njima."²⁶ Harmale ibn Kahil ga je utom pogodio strijelom i on je u naručju svoga amidže ispustio dušu.

Imam Husejn, a.s., je tada podigao ruku ka nebu i rekao: "Bože, ako im još neko vrijeme daš priliku, ubaci među njih razdor, učini da se sukobe i nemoj da vladari ikad budu zadovoljni njima, jer su nas oni pozvali da nam pomognu pa su nasrnuli na nas."

²⁵ *Ensabul-ešraf*, sv. 3, str. 203; *Taberi*, sv. 5, str. 452; *Bihar*, sv. 45, str. 53.

²⁶ *El-Bidajetu ven-nihaje*, sv. 8, str. 188; *Taberi*, sv. 5, str. 452; *Vek'etut-Taff*, str. 289; *El-Kamil*, sv. 4, str. 78.

Imam Husejn, a.s., na zemlji

Dugo vremena je Imam ostao tako, a niko nije imao smjelosti da mu priđe i ubije ga. Oni su mogli završiti s njim, ali svaki se krio iza nekog drugog jer nije želio na sebe preuzeti ovaj veliki zločin i neoprostivi grijeh. Tada je Šimr viknuo ljudima: “Teško vama, što stojite i šta čekate s njim? On je sav izranjavan strijelama i kopljima, ubijte ga! Majke vas vaše oplakivale!” i onda su napali sa svih strana.

Neko je udario po lijevom ramenu(...)

Neko je udario po vratu(...)

U jednom predanju se opisuje ovako: Sinan ibn Enes je zabio koplje u njegovu ključnjaču, zatim ga izvadio i zabio mu ga u prsa, a onda ga je pogodio strijelom koja se zaustavila u njegovom grlu(...)

Imam, a.s., je izvadio strijelu iz grla, sastavio šake pa kada su se napunile krvlju, potrao je glavu i bradu govoreći: “Ovako ću susresti Allaha, obojen svojom krvlju i oduzetih prava(...)”

Hilal ibn Nafi‘ je pričao: “Vidio sam ga kad je ispustio dušu i kunem se Bogom da nisam vidio nijednog ubijenog čovjeka oblivenog krvlju da je ljepši, ni lica blistavijeg od njegovog. Izgledao je tako ozaren da je sjaj njegova lica zasjenio njegovo ubistvo.”

I kad mu je stanje postalo teško, podigao je oči prema nebu i rekao: “O Bože, Čiji je položaj zaista visok, srdžba žestoka, a moć iznad svake moći, Ti, Koji si nezavisan od svojih stvorenja, Ti možeš sve što hoćeš, Tvoja je milost blizu Tvojim robovima, Tvoje je obećanje istinito, Tvoja blagodat

sveobuhvatna, iskušenje lijepo, blizu si robovima koji Te dozivaju, obuhvataš ono što si stvorio, primaš pokajanja pokajnika, Tvoja se volja izvršava, zahvaljuješ zahvalnima i spominješ one koji Tebe spominju, ja Te dozivam jer mi trebaš i okrećem se Tebi jer se u Tebe uzdam, moj strah je strah od Tebe, plaćem tužan pred Tobom, od Tebe pomoć tražim jer sam nemoćan, predajem se Tebi. Bože moj! Sudi između nas i našeg naroda jer su se oni služili prevarom, uskratili nam svoju pomoć, iznevjerili nas i ubili nas, potomke Tvoga voljenog poslanika Muhameda, Poslanika kojeg si odabrao za poslanstvo i Sebi pouzdanog. O Bože! Najmilostiviji! Daj nam razrješenje u događajima i izbavi nas. Ponizni smo pred Tvojim određenjem. Gospodaru pored Kojeg drugog boga nema! Ti, Koji se odazivaš pozivima onih koji pravdu traže, ja nemam drugog gospodara ni boga osim Tebe. Strpljiv sam i ponizan pred Tvojom odredbom, Ti, Koji čuješ svačiji poziv, uvijek Živi, Koji nema kraja, Ti, Koji oživljavaš mrtve, Bože, Koji svakog procjenjuješ prema njegovim djelima, presudi između mene i ovih ljudi, jer Ti si Najbolji Sudija.”

Konj Imama Husejna

Konj Imama Husejna je došao, okretao se oko njega, svoju grivu i perčin potro njegovom krvlju, pomirisao ga pa glasno zaništao, a onda otišao do šatora(...)

“Kada su žene vidjele tvog konja postidehog i ugledale njegovo iskrivljeno sedlo, izašle su iza zastora(...)

udarajući se po obrazima(...) žaleći su dozivale, nakon dostojanstva ponižene ka pogubilištu Husejnovom trčale su(...)” (Iz *Zijareta En-nahijetul-mukaddase*)

Izašla je hazreti Zejneb, a.s., a iza nje žene, udovice i siročad iz šatora, i otišle su ka bojnopolju, a ona je vikala: “Ah Muhammede, ah Ali, ah Džafere, ah Hamza, ah gospodine, ovo je Husejn na poljanu, pao je na Kerbeli. Da Bog da se nebo srušilo na Zemlju, da Bog da se brda na ravnicu srušila.”

Zejneb, a.s., je stigla kod Husejna, a.s., dok se borio sa smrću, pa viknula na Omera ibn Sa'da koji se tada bio približio Imamu Husejnu, a.s.: “O Omere ibn Sa'de, teško tebi, Ebu Abdullaha (Husejna) ubijaju, a ti stojiš i gledaš?” Očevidac tvrdi: “Omer ibn Sa'd je samo okrenuo lice od Zejnebe i nije ništa rekao. Vidio sam da mu se suze slijevaju niz obraze i bradu.”

Tada je Zejneb, a.s., vrisnula: “Teško vama, zar među vama nema nijedan musliman?”, a na to joj niko nije odgovorio!

Najveća tragedija

Potom je Omer ibn Sa'd naredio vojsci: “Teško vama, siđite i olakšajte mu(...) Pa je Šimr sišao(...) sjeo na njegova prsa, uhvatio njegovu časnu bradu(...)

Imam Husejn, a.s., ga je pogledao i rekao: “Hoćeš li me ubiti, zar ne znaš ko sam ja?” Šimr je rekao: “Poznajem te potpuno: majka ti je Fatima, otac ti je Ali El-Murteda, djed ti je Muhammed El-Mustafa, a tražitelj tvoje krvi je Uzvišeni Veliki, ali ja te ubijam bez brige!”

Naš Imam, Božiji dokaz, neka Allah ubrza njegov dolazak, u zijaretu En-Nahije ovako opisuje taj prizor: “Šimr je sjeo na tvoja prsa, napojio svoju sablju iz tvog grla, uhvatio rukom za tvoju bradu, zaklao te sabljom, i tvoja se čula smiriše, tvoje disanje nestade, tvoja glava se uzdiže na koplju(...)”

Avaj, moj Imame, avaj, moj prvače, avaj, usamljeni, avaj, zaklani, avaj, žedni, avaj, obespravljeni, avaj, Husejne!

DODATAK

Imam Husejn, a.s., u očima Allahovog Poslanika, s.a.v.a.

Radost i tuga

Imam Husejn, a.s., je rođen trećeg šabana treće godine po hidžri u Medini. On je drugi Poslanikov, s.a.v.a., unuk i drugo dijete Imama Alija i hazreti Fatime.

Rođenje Imama Husejna donijelo je Poslaniku, s.a.v.a., dva različita i duboka osjećaja koja su proizašla iz njegove jake ljubavi prema dragom mu unuku: radost i tugu. Radost zbog početka njegovog života i jaku tugu zbog kraja njegovog života.

Ukazat ćemo na samo nekoliko predaja.

Ummul-Fadl bint Haris kaže: “Ušla sam kod Božijeg poslanika, s.a.v.a., i rekla mu:

– O Poslaniče Božiji, ja sam sinoć sanjala ružan san.

– Šta si sanjala? – upitao je.

– San je uznemirujući.

– Prepričaj šta je bilo.

– Vidjela sam da se neko platno odvojilo od tvog tijela i stavljeno je meni u krilo.

– Usnila si dobar san. Uskoro će Fatima, ako Bog da, roditi sina i on će biti u tvom naručju!

Nakon toga je Fatima rodila Husejna i, baš onako kako je Poslanik rekao, on je bio u mom krilu. Jednoga dana sam otišla kod Poslanika i posjetila Husejna u njegovo krilo. Nedugo poslije mi je

pogled pao na Poslanika i vidjela sam da su mu oba oka ispunjena suzama. Upitala sam ga:

– O Poslaniče Božiji, oca i majku bih žrtvovala za tebe, šta se desilo?

– Došao mi je Džibril i obavijestio me da će moj ummet ubiti ovo moje dijete.

– Njega?

– Da – rekao je i donio mi nešto crvene zemlje s mjesta na kojem će biti ubijen.”²⁷

Sabit prenosi od Enesa ibn Malika:

“Melek kiše je tražio dozvolu od svog Gospodara da ode u posjetu Božijem Poslaniku, s.a.v.a., i dopušteno mu je. Toga dana je bio red da Poslanik bude u kući Ummu Seleme. Poslanik je Umme Selemi rekao: ‘Čuvaj vrata i ne dozvoli da ko uđe.’

Kada je Ummu Seleme sjela ispred vrata, došao je Husejn ibn Ali, utrčao u sobu i počeo da se penje na Poslanikova, s.a.v.a., ramena, a Poslanik ga je počeo ljubiti. Melek kiše ga je upitao:

– Voliš li ga?

– Da – odgovorio je.

– Znaj da će ga tvoj ummet ubiti. Ako hoćeš, pokazat ću ti mjesto na kojem će biti ubijen.

– Hoću.

Melek je zahvatio pregršt zemljice s mjesta na kojem će Husejn biti ubijen i pokazao je Poslaniku. Dao mu je tu zemljicu koja je bila crvene boje. Ummu Seleme je od njega uzela zemljicu i umotala je u platno.

²⁷ *Medžme‘uz-zevaid ve menbe‘ul-fevaid*, sv. 9, str. 189.

Sabit kaže: ‘Govorili smo da je ta zemlja Kerbela.’”²⁸

Ummu Seleme prenosi: “Jednoga dana je Božiji Poslanik, s.a.v.a., sjedio u mojoj sobi. Rekao je da mu niko ne ulazi u sobu. Ja sam bila ispred sobe, a Husejn je ušao u sobu. Nedugo poslije sam čula Poslanika kako plače. Pogledala sam i vidjela Husejna u njegovom krilu, a Poslanik ga miluje po čelu i plače. Rekla sam:

– Allaha mi nisam primjetila kada je ušao u sobu.

Poslanik je rekao:

– Džibril je bio sa nama u sobi. Upitao me je volim li ga i odgovorio sam da ga volim na ovom svijetu. Onda me je obavijestio da će ga moj ummet ubiti na mjestu zvanom Kerbela. Uzeo je malo zemlje odatle i pokazao mi je.

Kada se Imam Husejn našao opkoljen neprijateljima na području na kojem će kasnije biti ubijen, upitao je kako se zove to mjesto i rekli su mu da je to Kerbela. Na to je rekao:

– Bog i Njegov Poslanik su tačno rekli, kerb ve bela (tuga i nedaća).”²⁹

Najsretnije djetinstvo

Nijedno dijete u povijesti čovječanstva nije imalo ljepše djetinjstvo od Imama Husejna, a.s., i

²⁸ *Sahih Ibn Hibban*, sv. 15, str. 142, hadis 6742; *Musned Ahmed ibn Hanbel*, sv. 3, str. 242 i 265; Taberani, *El-Mu'džemul-kebir*, hadis 47.

²⁹ *Medžme'uz-zevaid ve menbe'ul-fevaid*, sv. 9, str. 189.

njegovog voljenog brata Imama Hasana, a.s., jer se najbolji čovjek i najodabraniji Božiji rob svim srcem trudio da se oni osjećaju sretno i veselo.

Omer ibn Hattab prenosi: "Vidio sam Hasana i Husejna kako jašu na ramenima Poslanika, s.a.v.a., i rekao im: 'Kakvu lijepu jahalicu pod sobom imate!' Poslanik je rekao: 'A kako su njih dvojica dobri jahači!'"³⁰

Bera' ibn Azib kaže: "Poslanik, s.a.v.a., bi obavljao namaz, a Hasan i Husejn bi dolazili i penjali se na njegova blagoslovljena leđa. Kad god bi se dizao sa sedžde, uzimao bi ih za ruku."³¹

Zerr ibn Hubejš prenosi: "Jednog dana Poslanik, s.a.v.a., je obavljao namaz, kad stigoše Hasan i Husejn, još uvijek su bili dječaci. Počeli su se penjati na Poslanikova leđa dok je bio na sedždi. Neki su ustali da ih udalje, ali Poslanik je rekao: 'Pustite ih, nek su im moji roditelji žrtva. Ko god voli mene, mora voljeti i njih dvojicu.'"³²

Poslanik, s.a.v.a., je objasnio razlog svoje ljubavi prema Hasanu i Husejnu. Ova ljubav nije ljudska emocija između djeda i unučadi, već je posljedica njihovog statusa kod Svevišnjeg Allaha. Upravo iz tog razloga časni Poslanik, s.a.v.a., poziva muslimane da ih vole i predstavlja to kao ljubav prema Poslaniku lično.

Ebu Hurejre prenosi: "Hasan i Husejn bi se hrvali pred Poslanikom, s.a.v.a., a Poslanik bi govorio:

³⁰ *Medžme'uz-zevaid ve menbe'ul-fevaid*, sv. 9, str. 181.

³¹ Isto, str. 182.

³² *Sunenul-Bejheki*, sv. 2, str. 263.

‘To, Hasane!’ Hazreti Fatima, s.a., upitala ga je: ‘Zašto govoriš: To, Hasane?’ i odgovorio joj je: ‘Zato što Džebrail govori: To, Husejne!’³³

Enes ibn Malik prenosi: “Pitali su Poslanika, s.a.v.a., ko mu je najdraži od njegovog Ehli bejta i odgovorio je: ‘Hasan i Husejn.’ A Fatimi bi govorio: ‘Pozovi mi moje sinove.’ Kada bi došli, mirisao bi ih i grlio u krilu.”³⁴

Usame ibn Zejd prenosi: “Jedne noći zbog nekog posla pokucao sam na vrata Poslanikove, s.a.v.a., kuće. On je izišao krijući nešto ispod ogrtača, nije mi bilo jasno šta je to. Kad sam završio, upitah ga šta mu je to ispod ogrtača. Na to je on razgrnuo ogrtač i ja ugledah Hasana i Husejna. Tada je rekao: ‘Ovo su moja dva sina, i sinovi moje kćerke. Bože, ja ih volim, pa voli ih i Ti i voli svakog onog ko njih bude volio.’”³⁵

Bera’ ibn Azib prenosi: “Poslanik, s.a.v.a., ugleda Hasana i Husejna pa reče: ‘Bože, ja ih volim, pa voli ih i Ti.’”³⁶

Ebu Hurejre prenosi: “Poslanik, s.a.v.a., je rekao: ‘Ko god voli Hasana i Husejna, on voli i mene, a ko god ih mrzi, on mrzi i mene.’”³⁷

Selman prenosi kako je Poslanik, s.a.v.a., rekao: “Hasan i Husejn su moja dva sina. Ko god ih bude volio, on voli mene, a ko god mene voli, voli ga Bog, a koga god voli Bog, On će ga uvesti u Džennet. Ko

³³ *Usdul-gabe*, sv. 2, str. 19.

³⁴ *Sunenut-Tirmizi*, sv. 2, str. 306.

³⁵ Isto, str. 240.

³⁶ *Sunenut-Tirmizi*, sv. 2, str. 307.

³⁷ *Sunenu Ibn Madže*, sv. 1, str. 151, hadis 143.

god ih bude mrzio, taj mrzi mene, a ko god mene mrzi, njega mrzi Bog, a koga Bog mrzi, smjestit će ga u vatru.”³⁸

Ebu Seid El-Hudri prenosi da je Poslanik, s.a.v.a., rekao: “Hasan i Husejn su velikodostojnici džennetske mladeži.”³⁹

Zejd ibn Erkam prenosi: “Sjedio sam s Ubejdullahom ibn Zijadom kada su mu donijeli odrubljenu Husejnovu glavu. Stavio je pred sebe, a štap koji mu bijaše u ruci stavio je na njegove usne. Ja mu rekoh: ‘Stavio si svoj štap na mjesto koje je Poslanik, s.a.v.a., toliko puta poljubio.’ Ubejdullah mi na to reče: ‘Izlazi, izgubio si razum!’”⁴⁰

Ja’la ibn Murre prenosi da je Poslanik, s.a.v.a., rekao: “Husejn je od mene, a ja sam od Husejna. Nek Allah voli svakog ko voli Husejna. Husejn je jedan od esbata.”⁴¹

On također prenosi: “Krenuli smo s Poslanikom, s.a.v.a., na mjesto gdje je bio pozvan da jede. Husejn se igrao u sokaku. Poslanik, s.a.v.a., je pošao prema njemu pruživši ruke da ga uhvati, a on je bježao čas tamo, čas vamo. Poslanik, s.a.v.a., se smijao s njim i

³⁸ *El-Mustedreku alas-sahihajn*, sv. 3, str. 166.

³⁹ *Sunenut-Tirmizi*, sv. 2, str. 306.

⁴⁰ *Kenzul-ummal*, sv. 7, str. 110.

⁴¹ *Sunenut-Tirmizi*, sv. 2, str. 307. Esbat je množina riječ sibt, a sibt znači skupina koja potiče od jednog oca. U časnom Kur’anu izraz esbat se navodi na nekoliko mjesta u redu sa vjerovjesnicima kojima se spušta objava uključujući i esbate. Imam Husejn, a s., je sibt zato što su Imami njegovi potomci i svi Imami preko njega potiču od Poslanika, s.a.v.a.

konačno ga uhvatio. Zatim mu je jednu ruku stavio ispod brade, a drugu na glavu, poljubio ga i rekao:

– Husejn je od mene, a ja sam od Husejna. Nek Bog voli svakog ko voli Husejna. Husejn je jedan od esbata.”⁴²

Ebu Hurejre prenosi: “Svojim ušima sam čuo i svojim očima vidio da je Poslanik, s.a.v.a., objema rukama držao Husejnovе ruke, a noge mu bijahu na Poslanikovim nogama, pa je govorio: ‘Dođi gore, dođi gore...’ i dječak se popeo dok noge nije stavio na Poslanikova, s.a.v.a., prsa. Poslanik mu je rekao: ‘Otvori usta!’ pa mu poljubio usnu i dodao: ‘Bože, voli ga jer ja ga volim.’”⁴³

Džabir prenosi: “Ko god voli vidjeti džennetliju, nek gleda u Husejna ibn Alija, jer čuo sam od Božijeg Poslanika da je tako rekao.”⁴⁴

Imam Husejn, a.s., u časnom Kur'anu

Položaj Imama Husejna, a.s., u časnom Kur'anu veoma je častan i visok. Spomenut ćemo samo nekoliko časnih ajeta.

Omer ibn Ebu Seleme prenosi: “Kada je Poslaniku u sobi Ummu Seleme objavljen ajet: *Zaista Allahova volja je da od vas, o porodico Poslanikova, prljavštinu odstrani, i da vas potpuno očisti*, Poslanik je pozvao Fatimu, Hasana i Husejna, a Ali je stao iza nje. Sve ih je prekrrio ogrtačem i rekao: ‘Allahu, oni su moj Ehli bejt. Udalji od njih nečistoću i potpuno

⁴² *Sunenu Ibn Madže*, poglavlje Fedailu sahabetin-nebijj.

⁴³ *El-Isti'ab*, sv. 1, str. 144.

⁴⁴ *Musned Ebu Ja'la*, sv. 3, str. 397.

ih očisti.' Umm Seleme ga je upitala: 'Jesam li i ja jedna od njih?', a Poslanik joj je odgovorio: 'Ostani na svom mjestu, na dobrom si putu.'⁴⁵

Sa'd ibn Ebu Vekas prenosi: "Kada je objavljen ajet: *Tad reci: 'Dođite! Pozvaćemo sinove naše i sinove vaše, i žene naše i žene vaše, i duše naše i duše vaše, zatim ćemo se skrušeno moliti pa prizvati prokletstvo Allahovo nad lažljivcima...*', Poslanik, s.a.v.a., je pozvao Alija, Fatimu, Hasana i Husejna i rekao: 'Bože, ovo je moj Ehli bejt.'⁴⁶ A u Tefsiru Kaššaf stoji: "Nakon što je ovaj ajet objavljen, Poslanik, s.a.v.a., se dogovorio s kršćanima iz Nedžrana da idu na mjesto izvan Medine radi međusobnog proklinjanja/mubahale. Stigao je na to mjesto rano ujutru noseći Husejna u naručju, Hasanova ruka bijaše u njegovoj ruci, Fatima je bila iza njega, a Ali iza Fatime. Rekao im je: 'Kad uputim dovu, vi recite: Amin.' Kad ih je biskup iz Nedžrana vidio, rekao je svojim prijateljima: 'O kršćani, vidim lica zbog kojih bi Bog, ako želi, pomakao planine. Ne upuštajte se u mubahelu s njima, jer ćete biti uništeni i neće ostati nijedan kršćanin na Zemlji do Sudnjeg dana...'⁴⁷

Ebu Mes'ud El-Ensari prenosi: "Poslanik, s.a.v.a., je došao i sjeo s nama na skup Sa'da ibn Ubade. Bešir ibn Sa'd ga je upitao: 'O Božiji poslaniče, naređeno nam je da šaljemo blagoslove na tebe (salavate). Kako ih trebamo slati?' Poslanik, s.a.v.a., je

⁴⁵ *Sunenut-Tirmizi*, sv. 2, str. 209; *Sahihu Muslim*, Fadailus-sahabe.

⁴⁶ *Sahihu Muslim* i *Sunenut-Tirmizi*

⁴⁷ *Tefsir El-Keššaf*, sv. 1, str. 193.

šutio toliko dugo da smo poželjeli da ga Bešir nije ništa pitao, a zatim rekao: ‘Recite: Allahu moj, blagoslovi Muhammeda i porodicu Muhammedovu kao što si blagoslovio Ibrahima i porodicu Ibrahimovu, i podari bereket Muhammedu i porodici Muhammedovoj kao što si podario bereket Ibrahimu i Ibrahimovoj porodici (među stanovnicima svijeta).’⁴⁸

Iz ova tri časna ajeta otkriva se veličina i visoki status Poslanikove porodice, s.a.v.a., kod Svevišnjeg Allaha. Čak i kada se šalje blagoslov na Poslanika u namazu, on mora biti poslat i na njegovu porodicu.

Imam Husejn, a.s., legitimni autoritet islama

Poslanik, s.a.v.a., u vjerodostojnim hadisima, uzimajući u obzir visoki status svog Ehli bejta kod Svevišnjeg Allaha, predstavio ih je, zajedno s časnim Kur'anom, kao jedini autoritet za tumačenje vjerskih tekstova, predstavljanje vjere i čuvanje vjerskog nauka te kao društvene i političke vođe svog ummeta.

Poslanik, s.a.v.a., koji je mnogo puta predstavio svoj Ehli bejt, a nešto od toga smo vidjeli u prethodnim hadisima, također je mnogo puta rekao: “Ostavljam vam dvije veoma vrijedne stvari – sve dok ih se budete držali, nikada nećete skrenuti s pravoga puta nakon mene: Allahovu knjigu i moj Ehli bejt, a Sveznajući i Milosrdni me je obavijestio

⁴⁸ *Sahihu Muslim*, sv. 1, str. 305, hadis 65.

da se ove dvije vrijedne stvari neće odvojiti jedna od druge sve dok mi ne dođu pored Izvora.”⁴⁹

Haneš El-Kenani prenosi kako je Ebu Zerr, držeći se rukom za vrata Kabe, govorio: “O ljudi, ko me poznaje, ja sam onaj kojeg poznajete. A ko me ne poznaje, ja sam Ebu Zerr. Čuo sam Poslanika, s.a.v.a., kako kaže: ‘Primjer moga Ehli bejta je kao primjer Nuhove lađe: ko god se na nju ukrca, bit će spašen, a ko god je napusti, utopit će se.’”⁵⁰

Ibn Abbas prenosi da je Poslanik, s.a.v.a., rekao: “Zvijezde štite ljude od utapanja, a moj Ehli bejt štiti moj ummet od razdora, a ako se neko arapsko pleme suprotstavi mom Ehli bejtu, među njima će nastati razdor, pa će postati Iblisova stranka.”⁵¹

Svjedočenje Poslanikovih, s.a.v.a., drugova

Imam Husejn, mili unuk Poslanika, s.a.v.a., sin Imama Alija i hazreti Fatime, brat Imama Hasana, predvodnik dženetskih mladića i jedan od Imama Ehli bejta, a.s., blistav poput sunca među muslimanima, bio je izvor upute i uzor života.

Ismail ibn Redža’ prenosi od svoga oca sljedeće:

“Bio smo u Poslanikovej, s.a.v.a., džamiji među skupinom ljudi poput Ebu Seida El-Hudrija i Abdullaha ibn Amra ibn ‘Asa kada je Husejn prošao pored nas. Poselamio nas je i svi su mu odgovorili

⁴⁹ Ovaj hadis je zabilježen u brojnim izvorima poput *Sunenut-Tirmizi*, *Musned Ahmed ibn Hanbel*, *Sahihu Muslim*, *Sunenun-Nesai*.

⁵⁰ *El-Mustedreku alas-sahihajn*, sv. 2, str. 343.

⁵¹ Isto, str. 149.

na njegov selam, samo je Abdullah ibn Amr šutio. Kada su se svi upitali s Husejnom, Abdullah je podigao svoj glas i rekao:

– I na tebe selam, milost i bereket Allahov!

Potom se okrenuo prema prisutnim i rekao:

– Želite li da vas obavijestim o najomiljenijem stanovniku zemlje kod stanovnika nebesa? – To je upravo ovaj čovjek koji je sada prošao pored nas.”⁵²

Prenesene su brojne predaje o reakciji nekih ashaba Božijeg poslanika, s.a.v.a., nakon šehadeta Imama Husejna koje pokazuju da je on imao poseban duhovni položaj u svijesti muslimana.

Enes ibn Malik prenosi:

“Donijeli su odrubljenu glavu Husejna ibn Alija Ubejdullahu Ibn Zijadu. Stavio je u lavor i počeo po njoj udarati štapom. Rekao je nešto o njegovoj ljepoti.

On je od svih drugih bio najsličniji Božijem poslaniku, s.a.v.a.”⁵³

Muhammed ibn Dahhak ibn Osman El-Harazmi tvrdi:

“Oblik tijela Husejna ibn Alija bio je sličan obliku tijela Poslanika, s.a.v.a.”⁵⁴

⁵² *Usdul-Gabe*, sv. 3, str. 234.

⁵³ *Sahihul-Buhari*, Kitabu bedel-vahj.

⁵⁴ *Medžme‘uz-zevaid ve menbe‘ul-fevaid*, sv. 9, str. 185.

Sadržaj

O knjizi	5
Uvod	7

AŠURA – DESETI DAN MUHAREMA 60. HIDŽRETSKE GODINE

Na Dan Ašure.	13
Prvo Imamovo obraćanje na Dan Ašure	15
Govor Zuhejra ibn Kajna, r.a.	20
Drugi govor Imama Husejna, a.s.	22
Stav Hurra Er-Rijahija.	26
Pogibija Imamovih drugova.	29
Podne namaz	35
Drugi napad	37
Pogibija porodice Imama Husejna, a.s.	44
Pogibija Alija Ekbera.	44
Pogibija porodice ‘Akila	47
Djeca Imama Hasana, a.s.	48
Abbasova braća	50
Pogibija hazreti Abbasa, a.s.	50
Pogibija Imama Husejna, a.s.	55
Rastanak	55
Pogibija dojenčeta Abdullaha	56
Drugi oproštaj s porodicom.	59
Pogibija Abdullaha ibn Hasana, a.s.	61

Imam Husejn, a.s., na zemlji	63
Konj Imama Husejna	64
Najveća tragedija	65

DODATAK

Imam Husejn, a.s., u očima Allahovog	
Poslanika, s.a.v.a.	69
Radost i tuga	69
Najsretnije djetinstvo	71
Imam Husejn, a.s., u časnom Kur'anu. ...	75
Imam Husejn, a.s., legitimni autoritet	
islama.	77
Svjedočenje Poslanikovih, s.a.v.a.,	
drugova	78

Najbolja kćerka izmeđ sviju kćera
Mirisni cv'jet s Pejgamberove grane.
Bijaše čista bez ikakve mane,
K'o njena srca postojana Vjera.

Između žena najvjernija žena,
Ponosna, čedna, k'o paoma mila,
Božanskom lavu je žarka ljubav njena,
U boju zvijezda predvodnica bila.

I međ majkam' nikad majke take,
Nježne i dobre! ...Kerbelske sokake
Svaku noć – vele – sad obilazi ona.

I kad kod groba Svete žrtve stane,
Nijemo plaćuć, po humku mu pane,
A s njome plače c'jela vasiona.

Musa Ćazim Ćatić

